

Norske småhistorier 2

med parallelltekst på nederlandsk

Eddy Waumans

Inleiding

Paralleltekster norsk – nederlandsk bevat 24 Noorse teksten met telkens een vertaling in het Nederlands. De teksten zijn niet allemaal "oorspronkelijk" Noors; dit geldt o.a. de teksten van Hjalmar Bergman en Lev Tolstoj

Vertalen is een allesbehalve eenvoudige klus, en wanneer de vertaling een didactisch doel nastreeft moet hij niet alleen de inhoud van het origineel correct weergeven maar er ook qua taal zo nauw mogelijk bij aansluiten.

Eddy Waumans

info@littomnor.be

Molbohistorier

1.

Det var krig i Danmark. Noen molboer hadde reist til Århus for å kjøpe våpen, men hadde ikke lykket. Molboene hadde vendt hjem uten gevær til å **forsvare** landet med.

Men da de **stadig** var redde for at **fienden** skulle komme, besluttet de å redde hva reddes kunne. De ville først redde det som de holdt aller mest av, nemlig kirkeklokken.

Etter mye mas og besvær fikk de endelig klokken ned fra kirketårnet, men så var de lenge **uenige** – uenige om hvordan de skulle **gjemme** klokken så fienden ikke kunne finne den.

Til sist ble de enige om å senke den i havet. De slepte klokken ned til en stor båt, og **rodde** langt ut på **havet** hvor de **kastet** klokken i vannet.

Men da det var gjort, ble de plutselig **urolige** og sa: "Ja, nå er klokken jo riktignok skjult for fienden, men hvordan skal vi finne den når fienden en gang er drevet ut av landet?"

Da reiste den **klokeste** av dem seg opp og sa: "Det er da lett nok! Vi setter bare et merke ved den!" Og **i det samme** trakk han sin kniv opp av **lommen** og skar et dypt **merke** i båten, på den side hvor klokken var kastet ut. **Etterpå** rodde de glade hjem, for nå var de sikre på at de kunne finne klokken igjen.

Denemarken was in oorlog. Enkele Molboërs waren naar Århus geweest om wapens te kopen, maar onverrichter zake teruggekeerd. Ze kwamen thuis zonder geweren om het land te **verdedigen**.

Maar aangezien ze **voortdurend** bang waren dat **de vijand** zou opduiken, besloten ze te redden wat er te redden viel. En eerst zouden ze redden waar ze het allermeest van hielden, namelijk de kerkklok.

Na veel gezeur en gedoe kregen ze eindelijk de klok van de kerktoren naar beneden op de begane grond, maar toen waren ze het lang **oneens** over waar ze de klok zouden **verbergen** zodat de vijand ze niet zou kunnen vinden.

Uiteindelijk besloten ze eensgezind om de klok in de zee te laten zakken. Ze sleepten de klok in een grote boot, **roeiden** ver **de zee** in en **gooiden** de klok dan in het water.

Maar toen dat gebeurd was, werden ze plots **onrustig** en zeiden: "Ja, we hebben de klok nu wel verborgen voor de vijand, maar hoe zullen we ze weervinden wanneer de vijand ooit uit het land verdreven is?"

Toen stond de **snuggerste** van allemaal recht en zei: "Geen probleem! We duiden gewoon de plek aan!" En hij haalde **meteen** zijn mes uit **zijn zak** en kerfde een **teken** aan de zijde van boot waar ze de klok overboord gegooid hadden. **Daarna** roeiden ze blij naar huis, want nu waren ze zeker dat ze de klok terug zouden kunnen vinden.

2.

Molboene hadde lang vei **til skogs**, og de måtte være oppe i god til når de skulle **hente** ved. Tidlig en morgen kjørte en del av dem ut i skogen og skulle hente et tre de hadde kjøpt.

Men på veien kom han som hadde kjørt først til å miste øksa si, og da de andre så det, trodde de han kastet den fra seg **med vilje**, og så slengte de øksene fra seg de også.

Da de nå stod ute i skogen, hadde de **ingenting** å **hogge** med, og de visste ikke sin arme råd, for de hadde ikke **lyst** til å reise **tomhendt** hjem heller.

Da fant endelig en av dem på den utveien at de skulle trekke treet **over ende**; men de hadde ikke noe **tau** med seg, og så måtte en av dem klatre opp i treet og legge halsen sin i kløfta mellom to **greiner** – og så skulle de andre dra ham i bena til treet knekket over.

Het was voor de Molboërs een lange weg **naar het bos**, en ze moesten vroeg opstaan wanneer ze hout wilden **halen**. Vroeg in de ochtend reed een deel van hen naar het bos om daar een boom te halen die ze gekocht hadden.

Maar onderweg verloor degene die vooraan reed zijn bijl, en toen de anderen dat opmerkten, dachten ze dat hij ze **met opzet** weggesmeten had, en dus gooiden ze hun bijl ook weg.

Wanneer ze nu in het bos stonden, hadden ze **niets** waarmee ze konden **hakken**, en ze waren ten einde raad, want ze hadden ook geen **zin** om **met lege handen** terug naar huis te keren.

Uiteindelijk kwam één van hen op het idee om de boom **omver** te trekken, maar ze hadden geen **touw** meegebracht, en dus moest een van hen in de boom klimmen en zijn hals in de vork tussen twee **takken** leggen – en dan zouden de anderen aan zijn benen trekken tot de boom afknapte.

Jo da, de drog og de drog, og til slutt ramlet de **bakover** alle sammen, og han de trakk i, fulgte med, men han hadde ikke noe **hode** på seg. Dette kunne de ikke begripe, de

Ja, ze trokken en trokken en ten slotte tuimelden ze allemaal **achterover**, en diegene aan wie ze trokken kwam mee, maar zonder **hoofd**. Dat begrepen ze niet,

gikk rundt omkring og lette og lette, men nei, de fant ikke noe hode, for det satt igjen oppe i treet.

Ja, så var det jo ikke mer å gjøre, de fikk se å komme seg hjem igjen.

Og så la de den hodeløse mannen opp i vogna og kjørte hjem til kona med ham og spurte om hun var sikker på at han hadde hatt hodet med seg da han drog ut om morgenen.

"Det kan jeg ikke **huske** nettopp nå!" sa kona; men så stod hun og tenkte seg litt om: "Jo visst hadde han hodet med seg!" sa hun. "Han spiste jo kål med det i morges før han **drog av gårde!**"

3.

Molboene skulle en gang grave en brønn.

Under utgravningen fikk de en stor haug jord til overs, som de ikke visste hva de skulle gjøre med. For den kunne jo ikke ligge der og slenge.

En av dem kom da på idéen om å lage enda et hull, og fylle dette hullet med den jorda de hadde til overs. Det syntes de andre var et godt forslag, men etter en stund spurte en betenkt molbo: "Jo, men hvor skal vi gjøre av jorda som blir til overs av det hullet?"

Den klokeste av moboene svarte: "Det er da opplagt! Vi graver selvfølgelig hullet dobbelt så stort, slik at det kan romme begge jordhaugene på en gang."

ze liepen rond en zochten en zochten, maar nee, een hoofd vonden ze niet, want dat zat nog in de boom.

Ja, dan was er niets meer aan te doen, en moesten ze maar zien weer thuis te komen.

En dus legden ze de man zonder hoofd in de kar en reden met hem naar zijn vrouw en vroegen of ze zeker was dat hij 's morgens met zijn hoofd op vertrokken was.

"Dat kan ik **me** nu niet meteen **herinneren!**" zei de vrouw; maar dan dacht ze even na: "Jazeker, hij had zijn hoofd op!" zei ze, "Hij heeft er vanmorgen nog kool mee gegeten voor hij **vertrok!**"

Op een keer zouden de Molboërs een waterput graven.

Tijdens het graven vormde er zich een grote hoop aarde, en ze wisten niet wat ze daarmee moesten doen. Hij kon daar immers niet zo maar blijven liggen.

Een van hen had het idee om nog een put te graven, en die te vullen met de aarde die ze overhadden. Dat leek de anderen een goed voorstel, maar na een poosje vroeg een verontruste Molbo: "Ja, maar zullen we doen met de aarde die na de tweede put overblijft?"

De snuggerste van de Molboërs antwoordde: "Dat ligt toch voor de hand! We maken de put natuurlijk dubbel zo groot, zodat de aarde van beide putten erin kan!"

Hvorfor katter alltid vasker seg etter de har spist

Det var en gang en sulten katt som **var ute etter** noe godt å spise. Men ikke hadde den lyst på mus, og ikke hadde den lyst på melk, og **sildehode** ville den **i hvert fall** ikke ha. Den ville ha noe riktig godt, noe sjeldent.

Da var det den fikk se en liten fugl rett framfor seg.

"Hei," tenkte katten, "Akkurat deg har jeg **lyst** på."

Så **listet** den seg nærmere, la seg ned, og krøp langsmed bakken til den var like ved siden av **byttet**. Fuglen var også på jakt etter noe å spise, den gravde så ivrig etter **mark** at den ikke så katten.

Katten hoppet fram, og **på et blunk** hadde den fuglen mellom potene. Den stakkars lille fuglen ble så redd at den nesten ikke klarte å **puste**, mens katten var meget **fornøyd** med fangsten.

Men før den begynte å spise ville den ha det litt **moro**. Den tok til å **erte** fuglen, **dyttet** den hit og dit, lot som den **slapp taket** og grep den igjen.

Mens katten **holdt på med** denne leken, greide fuglen å få tenkt seg litt om. Og da katten åpnet munnen for å spise den, sa fuglen høflig: "**Har du tenkt å** spise meg nå?"

"Det kan du være sikker på," sa katten. "Det nytter ikke å protestere."

"Jeg har ikke tenkt å protestere heller, jeg," sa fuglen. "Det er bare det at jeg er **nokså** skuffet."

Er was eens een hongerige kat die **op zoek** was **naar** iets lekkers. In muis had ze geen zin, in melk of **haringkop zeker** niet. Ze wou iets echt lekkers, iets bijzonders.

Toen zag ze een vogeltje vlak voor zich.

"Ha ha," dacht de kat, "net waar ik **zin** in heb."

Ze **sloop** dichterbij, maakte zich zo plat mogelijk en kroop langs de grond tot ze zich vlak naast **haar prooi** bevond. De vogel was ook op zoek naar iets eetbaars, hij was zo ijverig naar **wormen** aan het graven dat hij de kat niet zag.

De kat sprong en had de vogel **in een oogwenk** tussen haar poten. Het arme kleine vogeltje werd zo bang dat het bijna niet meer kon **ademen**, terwijl de kat erg **tevreden** met haar vangst was.

Maar voor ze begon te eten, wou ze zich nog wat **plezier** hebben. Ze begon de vogel te **plagen**, **duwde** hem hiernaartoe en daarnaartoe, deed alsof ze hem losliet en greep hem dan weer vast.

Terwijl de kat **met** dit spelletje **bezig was**, lukte het de vogel om over de situatie na te denken. En toen de kat haar mond opende om hem op te eten, zei de vogel beleefd: "**Ben je van plan** me nu op te eten?"

"Wees daar maar zeker van," zei de kat. "Protesteren baat niet."

"Ik was ook niet van plan om te protesteren," zei de vogel. "Ik ben alleen maar nogal ontgoocheld."

"Skuffet?" Katten så forbauset ut.

"Det er trist å bli spist av en katt," fortsatte fuglen, "men enda tristere er det å bli spist av en **uoppdragen** katt."

Men da ble katten sint. "Uoppdragen!" ropte den **barskt**, "Sier du at jeg er uoppdragen?"

"Å," sa fuglen, "Jeg har reist mye rundt i min tid og vært både hos fattige mennesker og på kongens slott. Men aldri har jeg sett en katt – ikke den **minste kattunge** en gang – som har spist før den har vasket seg."

Katten så opp. "Det der vet da jeg også," sa den, "Visst skal en vaske seg før en spiser. Vær så snill å vente er øyeblikk."

Dermed slapp den fuglen, og begynte å vaske seg.

"Ontgoocheld?" De kat zag er verbaasd uit.

"Het is triest om door een kat opgegeten te worden," ging de vogel verder, "maar nog triester is het om door een **ongemanierde** kat opgegeten te worden."

Maar toen werd de kat boos. "Ongemaniërd!" riep ze **nors**, "Beweer je dat ik geen manieren heb?"

"O," zei de vogel, "ik heb vroeger veel rondgereisd en zowel bij arme mensen als in het kasteel van de koning vertoefd. Maar nooit heb ik een kat gezien – zelfs geen **kittentje** – dat at vooraleer ze zich gewassen had."

De kat keek op. "Dat daar weet ik ook wel," zei ze, "Natuurlijk dient men zich te wassen voor men eet. Wil je een ogenblik geduld oefenen."

Met deze woorden liet ze de vogel los en begon zich te wassen.

Men med det samme fuglen **kjente** at den var fri, fløy den bort til nærmeste tre og satte seg på en tynn gren høyt oppe i toppen, sånn at katten ikke kunne få tak i den.

Katten sukket sultent etter den og tenkte: "Der **var** vel **til pass** til meg. En skal aldri tro alt en hører."

Zodra de vogel **voelde** dat hij vrij was, vloog hij weg naar de dichtstbijzijnde boom en ging hij op een dunne tak hoog in de kruin zitten, zodat de kat hem niet kon pakken.

De kat zuchtte hongerig en dacht: "Ik heb mijn **lesje** wel **geleerd**. Men mag nooit alles geloven wat men hoort."

Og etter dette har alle katter i alle land spist først og vasket seg etterpå.

En sindsdien eten alle katten in alle landen eerst en wassen ze zich daarna.

Tom Smart

Naar een verhaal uit Dickens' The Pickwick Papers.

Dette **hendte** i England for mer enn hundre år siden.

Dit **gebeurde** meer dan honderd jaar geleden in Engeland.

Det var vinter, **mørkt** og dårlig vær. En liten, trøtt hest dro en vogn med to hjul.

Het was winter, **somber** en slecht weer. Een vermoeid paardje trok een tweewielig rijtuig.

I kjerra satt en handelsreisende. Navnet hans var Tom Smart. Tom arbeidet for firmaet "Belson and Slum" i London. Han reiste rundt i England og solgte varer.

In de tilbury zat een handelsreiziger. Zijn naam was Tom Smart. Tom werkte voor de firma "Belson and Slum" uit Londen. Hij reisde Engeland rond en verkocht goederen.

Nå var han på vei til Bristol. Det regnet og **blåste**. Hesten **frøs**. Tom frøs. Tom pisket hesten lett på halsen. "Vi må komme oss i hus. Skynd deg litt, jenta mi!" Hesten spisset ørene. Den begynte å springe. Kjerra ristet.

Nu was hij op weg naar Bristol. Het regende en **de wind waaide** hard. Het paard **had het koud**. Tom had het koud. Hij sloeg het paard lichtjes in de nek met zijn zweep. "We moeten onderdak vinden. Haast je een beetje, meisje!" Het paard spitste de oren. Het begon te draven. De tilbury schudde.

Til slutt stanset hesten foran et vertshus. Vertshuset var et rart, gammelt hus. Ytterdøra var lav og svart, men vertshuset så **trivelig** ut. Gjennom vinduet så Tom at det brant på **peisen**.

Uiteindelijk stopte het paard voor een herberg. De herberg was een merkwaardig, oud huis. De huisdeur was laag en zwart maar de herberg zag er **gezellig** uit. Tom keek door het raam en zag dat **de haard** brandde.

En mann kom og satte hesten på stallen. Tom gikk inn.

Er kwam een man die het paard naar de stal bracht. Tom ging naar binnen.

Ti minutter senere satt Tom og varmet seg ved peisen. På bordet foran ham lå en ren, hvit duk. Tom drakk vin.

Tien minuten later zat Tom zich aan de haard te warmen. Op de tafel voor hem lag een schoon, wit tafellaken. Tom dronk wijn.

Tom kunne se inn i matsalen. Den så **koselig** ut. Ved et lite bord satt det en kvinne. Hun drakk te.

Mannen hennes var død. Hun var **enke** og eide huset. Enken var 43 år gammel. Tom likte henne. Han likte latteren hennes. Tom syntes at enken og det lille bordet med tekoppen lignet et vakkert maleri.

Hun så lykkelig ut. Ved siden av enken satt det en mann. Han var svært lang. Han hadde svart **dress**.

Tom likte ikke mannen. "En slik **ekkel** type," tenkte Tom. "Han har tenkt **å gifte seg** med den fine enken." Tom hadde alltid ønsket å eie et vertshus. Han ville stå i baren og servere drinker til gjestene.

Tom tenkte på den lange mannen. "Hvorfor skal han få enken? Hvorfor skal han få det trivelige vertshuset? Hvorfor skal ikke jeg, Tom Smart, få enken og vertshuset? Livet er **urettferdig**!"

Tom satt lenge ved peisen. Han drakk mange glass vin. Til slutt gikk han på rommet sitt. Han tenkte: "Jeg er ensom og ulykkelig."

Soverommet var stort med store **skap** og en diger seng. Det sto også en merkelig stol på rommet. Stolryggen var høy og laget av tre. I ryggen var det skåret ut figurer. De lignet på et ansikt. Stolsetet var av blomstrete stoff. På stolbeina var det runde kuler laget av rødt tøy.

Tom hadde aldri sett en slik stol. Han satt ved ovnen og så på stolen. Slik satt han en halv time. Det var vanskelig å la være å se på stolen.

Tom kon de eetzaal zien. Die zag er **gezellig** uit. Aan een kleine tafel zat een vrouw. Ze dronk thee.

Haar echtgenoot was dood. Ze was **weduwe** en het was haar huis. De weduwe was 43 jaar oud. Tom mocht haar. Hij hield van haar lach. De weduwe aan het tafeltje met een kop thee deed hem aan een mooi schilderij denken.

Ze zag er gelukkig uit. Naast haar zat een man. Hij was erg groot. Hij droeg een zwart **pak**.

De man beviel Tom niet. "Wat een **eng** type," dacht Tom. "Hij is van plan met de mooie weduwe te **trouwen**." Tom had er altijd van gedroomd een herberg te hebben. Hij zou in de bar staan en de gasten drankjes brengen.

Tom dacht aan de grote man. "Waarom is de weduwe voor hem? Waarom zal hij deze gezellige herberg krijgen? Waarom zal ik, Tom Smart, de weduwe en de herberg niet krijgen? Het leven is **onrechtvaardig**!"

Tom zat lange tijd bij de haard. Hij dronk vele glazen wijn. Ten slotte ging hij naar zijn kamer. Hij dacht: "Ik ben eenzaam en ongelukkig."

De slaapkamer was groot en had grote **kasten** en een breed bed. Er stond ook een merkwaardige stoel in de kamer. De houten stoel had een hoge rug waarin figuren uitgesneden waren. Samen leken die op een gezicht. De zitting van de stoel was van gebloemde stof. Op de stoelpoten waren er ronde noppen van rode stof.

Tom had nog nooit zo'n stoel gezien. Hij zat bij de kachel en keek een half uur naar de stoel. Het was moeilijk om niet naar de stoel te kijken.

Til slutt begynte Tom å **kle av seg**. Hele tiden så han på stolen. "Jeg har aldri sett en slik stol," sa han til seg selv. Dette var veldig rart!

Tom krøp ned i senga. Han trakk teppet over hodet og **sovnet**.

Plutselig våknet Tom. Han satte seg opp i senga og så seg rundt. Stolen!

"Jeg vil ikke se stolen mer," sa han. Han forsøkte å sove. Men han så bare stoler som danset foran øynene hans. Han åpnet øynene og så på stolen igjen.

Stolen forandret seg. Figurene på stolryggen ble til et gammelt ansikt. Stolsetet ble til en blomstrete vest. De røde kulene på stolbeina ble til røde **tøfler**. Hele stolen forandret seg til en gammel **gubbe**.

Gubben vinket og **nikket** til Tom. Tom gned seg i øynene. Så kikket han mot stolen igjen. Gubben var der **fortsatt**. Han **blunket** og nikket.

Tom ble litt sint. "Hvorfor står du her og vinker?" sa han.

Gubben lo, men sluttet å vinke.

Ten slotte begon Tom zich **uit te kleden**. Hij keek de hele tijd naar de stoel. "Een dergelijke stoel heb ik nog nooit gezien," zei hij bij zichzelf. Het was erg vreemd.

Tom kroop in bed. Hij trok de deken over zijn hoofd en **viel in slaap**.

Plots werd Tom wakker. Hij ging rechtop in bed zitten en keek om zich heen. De stoel!

"Ik wil de stoel niet meer zien," zei hij. Hij probeerde te slapen. Maar hij zag alleen stoelen die voor zijn ogen dansten. Hij opende zijn ogen en keek opnieuw naar de stoel.

De stoel nam een andere vorm aan. De figuren op de rug van de stoel werden een oud gezicht. De zitting werd een gebloemde vest. De rode noppen op de poten werden rode **pantoffels**. De hele stoel veranderde zich in een **oude man**.

De oude man zwaaide en **knikte** naar Tom. Tom wreef zich in de ogen. Dan keek hij opnieuw naar de stoel. De oude man was er nog altijd. Hij **knipoogde** en knikte.

Tom werd een beetje boos. "Wat sta je daar te wuiven?" zei hij.

De oude man lachte maar hield op met wuiven.

"Jeg vet alt om deg, Tom Smart," sa gubben. "Du er fattig. Du drikker for mye vin."

Tom tenkte å si at det ikke var sant. Men han **rødmet** og var stille.

Gubben sa: "Enken er en fin kvinne. Synes du ikke det?"

Tom sa ingenting. Gubben fortsatte: "Jeg passer på henne."

"Gjør du det?" sa Tom forbauset.

"Ja," sa gubben. "Jeg kjente moren og mormoren hennes. Mormoren **sydde** vesten min og tøflene mine."

"Jasså," sa Tom.

"Og nå til saken," sa gubben. "Jeg vil at du, Tom, skal gifte deg med enken."

"Jeg!" ropte Tom.

"Ja du," sa gubben.

"Takk, det var snilt tenkt. Men hun vil nok ikke ha meg," sa Tom.

"Hva vet du om det?" spurte gubben.

"Hun er interessert i en lang mann med svart dress," sa Tom.

"Nei, Tom. Han får henne aldri," sa gubben.

"Da skulle du ha sett hvordan enken så på ham i baren," sa Tom.

"Den lange mannen er en skurk," sa gubben "Han kommer til å ta pengene

"Ik weet alles over je, Tom Smart," zei de oude man. "Je bent arm. Je drinkt te veel wijn."

Tom wou zeggen dat het niet waar was. Maar hij **bloosde** en zei niets.

De oude man zei: "De weduwe is een goede vrouw, vind je niet?"

Tom zei niets. De oude man ging verder: "Ik pas op haar."

"Echt?" zei Tom verbaasd.

"Ja," zei de oude man. "Ik kende haar moeder en haar grootmoeder. Haar grootmoeder **naaide** mijn vest en mijn pantoffels."

"Zo," zei Tom.

"En nu terzake," zei de oude man. "Ik wil dat jij, Tom, met de weduwe trouwt."

"Ik!" riep Tom.

"Ja, jij," zei de oude man.

"Bedankt, heel aardig van je. Maar ze wil me wel niet hebben," zei Tom.

"Wat weet jij daarover?" vroeg de oude man.

"Haar interesse gaat uit naar een grote man in een zwart pak," zei Tom.

"Nee, Tom. Hij mag haar nooit krijgen," zei de oude man.

"Dan heb je niet gezien hoe de weduwe in de bar naar hem keek," zei Tom.

"Die grote man is een schurk," zei de oude man. "Hij zal haar haar geld afhandig

hennes og selge huset og møblene. Han kommer til å forlate henne ensom og fattig. Og jeg kommer til å dø av **forkjølelse**. Nei, han får aldri gifte seg med henne."

"Ja, men..." sa Tom.

"Ikke **avbryt** meg," sa gubben, "Du skal gifte deg med henne. Du skal passe på henne – og meg – på beste måte."

"Ja, gjerne," sa Tom. "Men hva med den lange mannen?"

"Han er alt gift," sa gubben.

Gubben pekte på et skap. Han sa: "I skapet henger buksene til den lange mannen. I **lommen** ligger det et brev. Det er fra kona hans. Hun **ber** ham komme tilbake til sine seks barn. Akkurat, ja! Seks små barn."

Nå ble det langsomt mørkere i rommet. Ansiktet til gubben ble mer og mer til en stolrygg. Vesten ble til et stolsete. Hele gubben ble til en stol igjen. Tom ble plutselig svært søvnig. Han sovnet nesten med en gang.

Men han forsøkte å prate med stolen: "Hei, gamle mann. Hvordan står det til?" Stolen svarte ikke. Den rørte seg ikke. "I hvilket skap er buksene med brevet?" sa Tom. Stolen svarte ikke.

Tom sto opp av senga. Han gikk til skapet og åpnet skapdøra. Der var det en buksel! Tom **kjente** i bukselommene. Et brev! Det fantes et brev!

Tom leste brevet. Der sto det om de seks barna.

"**Svært** rart," sa Tom. Han så på stolen.

maken en het huis en de meubels verkopen. Hij zal haar eenzaam en arm achterlaten. En een **verkoudheid** zal mijn dood betekenen. Nee, hij mag nooit met haar trouwen."

"Ja, maar..." zei Tom.

"**Onderbreek** me niet," zei de oude man. "Jij moet met haar trouwen. Jij moet zo goed mogelijk voor haar en mij zorgen."

"Met alle plezier," zei Rom. "Maar wat met die grote man?"

"Hij is al getrouwd," zei de oude man.

De grijsaard wees naar een kast. Hij zei: "In de kast hangt de grote man zijn broek. In **de zak** zit er een brief van zijn vrouw. Ze **smeekt** hem om terug te keren naar zijn zes kinderen. Precies, ja! Zes kleine kinderen."

Het werd nu langzaam donkerder in de kamer. Het gezicht van de grijsaard veranderde meer en meer in de rug van een stoel. De vest werd een zitting. De hele oude man veranderde weer in een stoel. Tom werd plots erg slaperig. Hij viel bijna dadelijk in slaap.

Maar hij probeerde met de stoel te praten: "Hé, oude man. Hoe gaat het ermee?" De stoel antwoordde niet. Hij bewoog niet. "In welke kast ligt de broek met de brief?" zei Tom. De stoel antwoordde niet.

Tom stond op. Hij ging naar de kast en opende de kastdeur. Daar was de broek! Tom **voelde** in de broekzakken. Een brief! Er zat een brief in!

Tom las de brief. Daarin ging het over de zes kinderen.

"**Bijzonder** vreemd," zei Tom. Hij keek

Han så på skapet. Han så på brevet og på stolen igjen. "Svært rart," sa han for andre gang.

Tom kledde på seg og gikk til baren. Der sto den lange mannen og så trist ut. Tom lo litt for seg selv.

Etterpå gikk Tom til det andre rommet. Enken kom inn. Tom lukket døra.

"God morgen," sa enken. "Hva vil du ha til frokost? Vi har god **skinke** og **deilig kylling**."

Tom tenkte: "Så **omtenksom** hun er. Jeg må redde henne fra den lange skurken."

Tom sa: "Hvem er mannen i baren?"

"Han heter Jenkins," sa enken og rødmet litt.

"Han er lang," sa Tom.

"Det er en svært fin mann," sa enken.

"Det er ikke sant," sa Tom.

Enken så **forskrekket** på han.

"Kan du sette deg en liten stund?" sa Tom.

Enken ble forbauset, men hun satte seg. Tom satte seg ved siden av henne. Tom la hånden sin på armen hennes. "Du har tenkt å gifte deg med Jenkins. Ikke gjør det," sa han.

naar de stoel. Hij keek naar de kast. Hij keek opnieuw naar de brief en de stoel. "Bijzonder vreemd," zei hij voor de tweede keer.

Tom trok zijn kleren aan en ging naar de bar. Daar stond de grote man. Hij zag er triest uit. Tom glimlachte eventjes bij zichzelf.

Daarna ging Tom naar de andere kamer. De weduwe kwam binnen. Tom deed de deur dicht.

"Goeiemorgen," zei de weduwe. "Wat wil je voor ontbijt? Ik heb lekkere **ham** en **heerlijke kip**."

"Ze is zo **bedachtzaam**," dacht Tom, "Ik moet haar uit de klauwen van die lange schurk redden."

Tom zei: "Wie is die man in de bar?"

"Hij heet Jenkins," zei de weduwe en bloosde licht.

"Hij is groot," zei Tom.

"Een erg knappe man," zei de weduwe.

"Dat is niet waar," zei Tom.

De weduwe keek hem **geschrokken** aan.

"Ga een ogenblikje zitten," zei Tom.

De weduwe was verbaasd maar ze ging zitten. Tom ging naast haar zitten. Hij legde zijn hand op haar arm. "Je bent van plan om met Jenkins te trouwen. Doe het niet," zei hij.

Enken ble sint. "Du **fornærmer** meg. Hva vet du om Jenkins?" sa hun.

"Jeg har et brev om Jenkins," sa Tom. Han tok fram brevet. "**Lov** meg at du ikke **skriker**." sa han.

"Jeg lover" sa enken. "Gi meg brevet!"

"Lov meg at du ikke **besvimer**." sa Tom.

"Jeg lover!" sa enken. "Snille deg, gi meg brevet!"

Tom ga henne brevet. Enken leste brevet. Hun begynte å gråte. "En sånn **bedrager**. Er det ingen jeg kan stole på," **snøftet** enken.

"Joda, det finnes én," sa Tom Smart. Han **tok omkring** henne. Enken gråt og tok tak i hånden til Tom. Hun begynte å le gjennom **tårene**.

Tom kastet ut den lange mannen en halv time senere. Etter en måned giftet han seg med enken. I mange år levde de lykkelig på vertshuset.

Siden **flyttet** de til Frankrike. Vertshuset ble **revet**, men den gamle stolen fulgte med til Frankrike.

De weduwe werd boos. "Je **beledigt** me. Wat weet je over Jenkins?" zei ze.

"Ik heb een brief over Jenkins," zei Tom. Hij haalde de brief tevoorschijn. "**Beloof** me dat je niet **gilt**." zei hij.

"Ik beloof het" zei de weduwe. "Geef me de brief!"

"Beloof me dat je niet **flauwvalt**."

"Ik beloof het!" zei de weduwe. "Geef me alsjeblieft de brief."

Tom gaf haar de brief. De weduwe las de brief. Ze begon te huilen. "Zo'n **bedrieger**. Is er niemand die ik kan vertrouwen," **snikte** de weduwe.

"Ja, er is iemand," zei Tom Smart. Hij **omhelsde** haar. De weduwe weende en nam Toms hand. Ze begon door haar **tranen** heen te lachen.

Een half uur later gooide Tom de grote man eruit. Een maand later trouwde hij met de weduwe. Ze leefden vele jaren gelukkig in de herberg.

Later **verhuisden** ze naar Frankrijk. De herberg werd **afgebroken**, maar de oude stoel ging met hen mee naar Frankrijk.

Ravnen og uglā

et eskimoisk eventyr

Jeg vet ikke om du vil tro meg, men i gamle dager var både ravnen og uglā hvite som snø.

En dag **møttes** de på tundraen, og ravnen sa: "Er du ikke trett av å være så hvit, ugle? Det er jeg. Kan vi ikke begge male hverandre med en annen farge?"

"Gjerne det," sa uglā. "Vi kan jo prøve og se hvordan det går."

Det var ravnen fornøyd med. "Godt! Godt!" ropte han. "La oss begynne!" Og han la til: "Først **maler** du meg, og så maler jeg deg."

"Å nei," sa uglā. "Det var ditt **forslag**, så det er du som må begynne."

"Ja vel," sa ravnen. Han **skrapte** ut noe av den brente oljen fra en lampe. Med oljen og en **fjær** fra sin egen **hale** begynte han å male uglā. Han arbeidet grundig og tegnet grå flekker av forskjellig **størrelse** på hver eneste fjær, store flekker på vingene og mindre flekker på brystet og ryggen.

"Så fin jeg har gjort deg!" ropte han da han var ferdig. "Bare se på deg selv."

Uglā så på seg selv, og hun syntes at hun var så fin at hun ikke kunne bli ferdig med å se på fjærene sine.

"Å ja!" sa hun til slutt. "Disse flekkene er nydelige. La meg gjøre det samme med deg. Når jeg er **ferdig** kommer du til å være så pen at du ikke kan kjenne deg selv igjen."

Ravnen **snudde** seg mot sola, lukket

Ik weet niet of je me zult geloven, maar ooit waren zowel de raaf als de uil sneeuwwit.

Op een dag **ontmoetten** ze **elkaar** in de toendra, en de raaf zei: "Ben je het niet beu er zo wit uit te zien, uil? Ik wel. Kunnen we elkaar niet in een andere kleur verven?"

"Waarom niet?" zei de uil. "We kunnen het proberen en kijken of het ons staat."

Dat antwoord beviel de raaf. "Goed! Goed!" riep hij. "We beginnen eraan!" En hij voegde eraan toe: "Eerst **verf** jij mij, en daarna verf ik jou."

"Nee, nee," zei de uil. "Het was jouw **voorstel**, dus moet jij beginnen."

"Oké," zei de raaf. Hij **krabde** wat van de gebrande olie van een lamp. Met de olie en een **veer** uit zijn eigen **staart** begon hij de uil te beschilderen. Hij ging grondig te werk en tekende grijze vlekken van verschillende **grootte** op elke veer, grote vlekken op de vleugels en kleinere vlekken op de borst en de rug.

"Ik heb ervoor gezorgd dat je er erg mooi uitziet!" riep hij toen hij klaar was. "Bekijk jezelf maar es!"

De uil bekeek zichzelf en ze vond dat ze er zo mooi uitzag dat ze maar naar haar veren bleef kijken.

"O ja!" zei ze ten slotte. "Deze vlekken zijn verrukkelijk. Nu ben jij aan de beurt. Wanneer ik ermee **klaar** ben zal je er zo mooi uitzien dat je jezelf niet herkent."

De raaf **keerde** zich naar de zon, sloot de

øynene og satt helt stille.

Ugla gjorde seg flid og brukte lang tid. Da hun var ferdig, gikk hun rundt raven og så på ham. Hun så på ham fra seg selv og så at raven var blitt enda mye penere enn henne. Da ble hun så sint at hun gikk bort til ham og **helte** alt det hun hadde igjen av oljen, over ham. Så fløy hun bort så fort hun kunne.

Raven **gned** seg i øynene, og da han så at han var blitt helt svart, **skrek** han: "Å, du ugle med skarpe klør og skarpt blikk, nå har du gjort meg svartere enn **sot**, svartere enn natten!" Og siden har aldri noen sett en ravn som ikke er svart.

ogen en bewoog geen veer.

De uil maakte er haar werk van en nam haar tijd. Toen ze klaar was, liep ze rond de raaf bekeek hem en zag dat hij nog veel mooier dan zichzelf geworden was. Toen werd ze zo boos dat ze naar hem toe liep en wat er nog over was van de olie over hem heen **goot**. Daarna vloog ze zo snel ze kon weg.

De raaf **wreef** zich in de ogen, en toen hij zag dat hij nu helemaal zwart was, **krees** hij: "O, jij uil met je scherpe klauwen en je scherpe blik, je hebt ervoor gezorgd dat ik zwarter dan **roet** geworden ben, zwarter dan de nacht!" En sindsdien heeft er niemand nog een raaf gezien die niet zwart was.

En blå gitar

Sandra Mileo

En gang som tiåring **bestemte** jeg meg for å gå ut å leke samme dag som søppelbilen skulle komme. Søppelbilen kom hver første onsdag i måneden og tok med seg all rot og skrot som **beboerne i nabolaget** ikke lenger ville ha.

Mor hadde sagt til meg at det var best at jeg holdt meg inne denne dagen, fordi søppelbilen var stor og **bråkete** og gaten ofte ble full av mange mennesker som gjerne ville plukke med seg ting før bilen kom.

Jeg stod hjemme ved vinduet og så den store skrothaugen i gaten. Sofaer, **hyller** og gamle platespillere var typiske ting søppelbilen kom for. Men i den store haugen så jeg noe skinne gjennom all skrotet. Jeg så ikke helt klart hva det var, men det var en gjenstand laget av den klareste blåfargen jeg noensinne hadde sett.

Op een dag – ik was tien of wat ouder – **besloot** ik buiten te spelen op de dag dat de vuilniswagen rondkwam. Hij kwam elke eerste woensdag van de maand en nam al de rommel mee die de **buurtbewoners** niet langer in huis wilden.

Mama had me gezegd dat ik op deze dag best binnen bleef want de vuilniswagen was groot en **lawaaierig** en op straat waren er heel wat mensen die graag dingen wilden meepikken voor de wagen kwam.

Ik stond bij het raam en keek naar de grote hoop rommel op straat. Sofa's, **planken** en oude platenspelers behoorden tot de dingen die vaak een plaatsje in de vuilniswagen kregen. Maar in de grote hoop viel mijn oog op iets blinkends dat tussen al het afval lag. Ik kon niet duidelijk zien wat het was, maar het was van het

Jeg bestemte meg for å trosse mor og løp ned i gaten bort til skrothaugen. Der klatret jeg opp en **nedslett** sofa og strakk armen til gjenstanden jeg hadde sett fra vinduet. Øynene mine ble vidåpne og jeg kunne ikke tro hva jeg hadde funnet. En blå gitar! Verdens vakreste blå gitar! Jeg hadde ikke sett noe lignende før, jeg som trodde at alle gitarer var brune. Jeg grep gitaren fra søppelhaugen og løp så fort jeg kunne. Da jeg omsider stoppet, hørte jeg mor rope.

Jeg tenkte at hvis mor så meg nå, så ville hun sikkert bli sint fordi jeg hadde trosset henne og gått ut når jeg hadde lovet jeg ikke skulle.

Jeg holdt **fortsatt** gitaren i hendene og tenkte at hvis bare mor kunne se hvor fin den var, ville hun ikke bli sint. Plutselig kjente jeg en hånd på skulderen og jeg hørte stemmen til mor:

"Hva er det du har der?"

"Mor, se på denne gitaren! Er ikke den noe av det fineste du har sett?"

Mor så sint ut og jeg skjønnte fort at hun var sint fordi jeg hadde **sneket meg ut** og fordi jeg hadde rotet rundt i skrothaugen.

"Det der er bare søppel, nå må du se å kaste den i tide før søppelbilen kommer." sa mor.

"Det er ikke søppel! Det er en gitar! En blå gitar!" svarte jeg tilbake.

"Men du kan ikke spille gitar! Dessuten har den bare to strenger. Kom igjen nå" husket

helderste blauw dat ik ooit gezien had.

Ik besloot mama's raad niet op te volgen en liep de straat op naar de hoop rommel. Ik klauterde op een **versleten** sofa en stak mijn arm uit naar het voorwerp dat ik vanuit het raam bemerkte had. Met grote ogen keek ik naar wat ik gevonden had. Een blauwe gitaar! 's Werelds mooiste blauwe gitaar! Ik had nog nooit iets dergelijks gezien; ik dacht dat alle gitaren bruin waren. Ik trok de gitaar uit de vuilnishoop en liep zo snel ik kon weg. Ten slotte kon ik niet meer, en toen hoorde ik dat mama me riep.

Ik was er zeker van dat mama boos zou worden als ze me nu zag, want ik had niet naar haar geluisterd en was de straat opgelopen hoewel ik beloofd had dat niet te doen.

Ik dacht dat mama niet boos zou worden wanneer ze de gitaar zou zien die ik **nog altijd** bij me had. Plots voelde ik een hand op mijn schouder en hoorde ik moeder vragen:

"Wat heb je daar bij je?"

"Mama, kijk es naar deze gitaar? Is dit niet van het mooiste dat je ooit gezien hebt?"

Mama zag er boos uit en ik beseftte snel dat ze erg ontevreden was omdat ik **naar buiten geslopen** was en in de hoop vuilnis gesnuffeld had.

"Dat daar is gewoon rommel, gooi het weer op de hoop voor de vuilniswagen eraan komt." zei mama.

"Het is geen rommel! Het is een gitaar! Een blauwe gitaar!" was m'n antwoord.

"Maar je kunt helemaal geen gitaar spelen! Bovendien heeft ze maar twee snaren. Weg

jeg mor si.

Mor så ikke sint ut lenger, men heller **oppgitt**. Gitaren manglet strenger og den blå malingen var egentlig i ferd med å **flaske av**. Jeg fikk mast litt ekstra på mor slik at hun tilslutt lot meg ta med gitaren hjem.

Jeg husker at vi kom oss hjem og at mor var ikke lenger sint på meg. Den dagen tok jeg med meg min første gitar hjem og jeg visste at jeg hadde funnet noe som skulle gi meg glede resten av livet mitt. Jeg snek meg ikke lenger ut når mor hadde sagt at jeg ikke fikk lov. Gitaren fikk etterhvert nye strenger og ble helt fri for støv.

Jeg spiller egentlig ikke så mye på den lenger, fordi jeg har fått meg en ny gitar. Men selv om den nye er ganske fin, vil jeg nok si at det er min første gitar; den gamle og **slitte** med den klareste blåfargen jeg noensinne har sett, som er den vakreste gitaren i hele verden...

ermee." herinner ik me dat mama zei.

Mama zag er niet langer boos uit maar eerder **vertwijfeld**. De gitaar miste snaren en de blauwe kleur was aan het **afschilferen**. Na wat extra gezanik mocht ik de gitaar toch mee naar huis nemen.

Ik herinner me dat mama niet langer boos op me was toen we thuiskwamen. Het was de dag dat ik met m'n eerste gitaar thuiskwam en ik wist dat ik iets gevonden had waar ik de rest van mijn leven genoeg zou aan beleven. Ik sloop niet langer naar buiten zonder mama's toelating. De gitaar kreeg nieuwe snaren en er lag geen stofje meer op.

Ik speel er eigenlijk niet zoveel meer op, want ik heb nu een nieuwe gitaar. Maar ook al is die heel erg fijn, toch blijf ik erbij dat mijn eerste, oude en **versleten**, gitaar met de helderste blauwe kleur die ik ooit gezien heb, de mooiste gitaar van de hele wereld is...

Snekker Andersen og julenissen

Alf Prøysen

Det var en gang en far som het snekker Andersen, og han hadde mange unger slik fedre bruker å ha, og så var det en julekveld at han lista seg ut mens ungene og fru snekker Andersen satt og knekte nøtter for å spise.

Han skulle nedi vedskjulet sitt, for der hang det en julenissedrakt, og på en kjelke lå det en stor sekk med julegaver. Så tok snekker Andersen på seg julenissedrakten og dro kjelken med julegavesekken ut på gårdsplassen.

Er was eens een vader die timmerman Andersen heette, en net zoals heel wat vaders had hij een hoop kinderen, en op een kerstavond sloop hij het huis uit terwijl zijn vrouw en kinderen noten kraakten die ze op zouden eten.

Hij liep naar zijn houtschuurtje, want daar hing een Kerstmanpak, en op een slee lag er een grote zak met kerstcadeaus. Timmerman Andersen deed het Kerstmanpak aan en trok de slee met de zak met de kerstcadeaus naar buiten op de binnenplaats.

Men så var det så glatt akkurat denne julekvelden, så snekker Andersen – han datt så lang han var opp på kjelken og sekken, og så var det en bakke ned mot hovedveien, og så sklei de dit, både sekken og kjelken og snekker Andersen.

Like ved hovedveien kom det en annen mann i julenissedrakt med en kjelke.

"Halv vei!" ropte snekker Andersen og prøvde å styre unna, men han så ikke så godt bak julenissemaska, og så de butta og ramla i grøfta begge to.

Maar net op die kerstavond was het zo glad dat timmerman Andersen met zijn volle gewicht op de slee en de zak viel, en toen slieden ze alle drie (de zak en de slee en timmerman Andersen) naar beneden naar de hoofdweg.

Toen ze de hoofdweg bereikten, kwam er daar nog een als Kerstman verklede man aan op zijn slee.

"Uit de weg!" schreeuwde timmerman Andersen en probeerde een botsing te vermijden. Maar hij zag niet al te best in zijn Kerstmanvermomming en dus botsten ze tegen elkaar en belandden ze allebei in de sloot.

"Omforladels!" sa snekker Andersen.

"Omforladels sjøl," sa den andre.

"Ja, vi er nok ute i samme ærend vi," sa snekker Andersen. "De har fått på Dem juledrakten De også," sa han og lo. Og så retta han fram handa si og presenterte seg: "Snekker Andersen."

"Julenissen," sa den andre og kom med handa si.

"Neem me niet kwalijk!" zei timmerman Andersen.

"Neem mij niet kwalijk!" zei de andere.

"Ja, we hebben wel allebei hetzelfde werkje op te knappen," zei timmerman Andersen. "U bent ook als Kerstman uitgedost," zei hij en lachte. En toen stak hij zijn hand uit en stelde zich voor: "Timmerman Andersen."

"De Kerstman," zei de andere en stak ook zijn hand uit.

"Ja ja, det går jo an å tøyse litt, det er jo julekvelden, og da er det så rart med det."

"Akkurat," sa den andre, "Og vil du nå som jeg, så går jeg til dine unger og gir dem gaver, og så går du til mine unger. Men da må du ta av deg den dumme nissedrakten."

"Men hva skal jeg kle meg ut med da?" sa snekker Andersen.

"Du behøver vel ikke å kle deg ut, ungene mine ser nisser hele året rundt, men en orntli snekker har de aldri sett, og hver jul bruker jeg å si: "Hvis dere er snille nå, så kommer snekker Andersen om julekvelden når jeg reiser rundt med gaver til alle menneskeungene. Men det har jo aldri falt seg slik at jeg har truffet deg. Skal vi bytte slik at ungene mine slipper å sitte alene hele julekvelden?"

"Ja, det kunne vi jo så godt," sa snekker Andersen, "men det er bare det at jeg har ingen gaver til ungene dine, jeg."

"Gaver?" sa julenissen. "Er ikke du snekker, da?"

"Jooo..." sa Andersen.

"Ja, da kan du bare ta med deg noen plankebiter og noen småspiker. Og så har du kanskje en kniv?"

Jo da, snekker Andersen hadde kniv, og han fant fram plankebiter og småspiker i vedskjulet.

"Nå kan du bare gå i fotefara mine innover

"Ja ja, dit is wel het geschikte moment voor wat gekheid, het is immers kerstavond, en dan gebeuren er rare dingen."

"Vast en zeker," zei de andere, "En als jij akkoord gaat, dan trek ik nu naar jouw kinderen en geef ze cadeautjes, en dan ga jij naar de mijne. En trek dan in elk geval dat domme Kerstmanpak uit."

"Maar hoe moet ik me dan vermommen?" zei timmerman Andersen.

"Je hoeft je helemaal niet te vermommen, mijn kinderen zien het hele jaar door kaboutermannetjes, maar een echte timmerman hebben ze nog nooit gezien, en iedere Kerstmis zeg ik weer: "Als jullie je nu goed gedragen, dan komt timmerman Andersen op kerstavond terwijl ik met cadeautjes op weg ben naar alle mensen-kinderen. Maar tot nu toe heb ik je nog nooit ontmoet. Zullen we elkaars taak overnemen zodat mijn kinderen zich voor een keer niet de hele kerstavond lang eenzaam hoeven te voelen?"

"Ja, dat is een heel goed idee," zei timmerman Andersen, "het probleem is echter dat ik geen cadeautjes voor je kinderen heb."

"Cadeautjes?" zei de Kerstman . "Je bent toch timmerman, niet?"

"Jaaa...." zei Andersen.

"Wel, neem dan wat planken en wat spijkertjes mee. En misschien heb je ook wel een mes?"

Ja, natuurlijk had timmerman Andersen een mes, en hij haalde wat planken en spijkertjes uit het houtschuurtje.

"Volg nu gewoon maar mijn voetsporen in

i skauen," sa nissen, "så tar jeg kjelken og sekken din og ringer på. Du bor i annen etasje, ikke sant?"

"Ja," sa snekker Andersen.

Og så gikk nissen opp til snekkerhuset, og snekker Andersen gikk innover i skauen der nissen hadde gått. Han behøvde ikke å gå så langt, det var bare forbi to graner og en stein og en stubbe, og bak stubben stakk det opp tre små toppluer.

het bos," zei de Kerstman, "dan neem ik de slee en je zak en bel bij je aan. Je woont op de eerste verdieping, nietwaar?"

"Ja," zei timmerman Andersen.

En toen liep de Kerstman naar het huis van de timmerman, en timmerman Andersen liep het bos in en volgde de weg die de Kerstman genomen had. Erg ver hoefde hij niet te lopen, alleen maar voorbij twee sparren en een steen en een stronk, en boven de stronk staken drie kleine puntmutsen uit.

"Nå kommer'n, nå kommer'n!" ropte nisseungene og fløy i forveien mot et vindfelt tre som lå med rota i været. Og da Andersen kom på den andre sia av rota, sto nissekona og ungene og venta.

"Nå kommer'n, mor! Nå kommer snekker Andersen! Se på'n! Er'n ikke lang?"

"Så da, unger, en skulle tru dere ikke hadde sett folk før," sa nissekona.

"Men vi har aldri sett en orntli snekker!" ropte ungene. "Kom inn da, snekker

"Daar is ie, daar is ie," riepen de kinderen van de Kerstman, en ze liepen naar een boom die door de wind omvergeblazen was en met zijn wortels omhoog lag. En toen Andersen de boom voorbij was, stonden de vrouw en de kinderen van de Kerstman daar op hem te wachten.

"Daar is ie, ma! Daar is timmerman Andersen! Kijk es hoe groot hij is!"

"Wel, wel, kinderen, het lijkt wel alsof jullie nog nooit een mens hebben gezien!" zei de vrouw van de Kerstman.

"Maar een echte timmerman hebben we nog nooit gezien!" joelden de kinderen,

Andersen, kom inn!"

"Ja, du får værsgod gå inn," sa nissekona og løfta på ei grein, og Andersen bøyde den lange ryggen sin og smaug under greina og fulgte etter nissefolket innover, og så sto han i ei lita stue med steingolv og stubbestoler og mosesenger med tepper av tyttebærlyng. I den minste senga så han en liten unge, og borti kroken satt en gammel nisse og nikka med hue.

"Har du med deg kniv?"

"Har du med deg plankebiter og småspiker?" gnålte nisseungene og halte og dro i snekker Andersen.

"Så da, så da, Andersen må da få lov til å komme innafor døra før dere begynner å mase," sa nissekona. "Sett deg da, Andersen."

"Er det fremmen-nisser her?" peip det i den gamle nissen i kroken.

"Det er Andersen! Snekker'n!" ropte den største nissegutten i øret hans.

"Han er så gammel, han bestefar, han kommer aldri ut mer, du får gå bort og hilse på'n, så blir'n gla."

Jo da, Andersen gikk bort og hilste på gamlenissen og tok'n i handa. Det var som å ta i ei barkflis.

"Nå får du sette deg da, Andersen-snekker," sa ungene.

"Vet du hva du skal lage til meg?" sa den største nissegutten og smilte med ei tann.

"Kom binnen, timmerman Andersen, kom binnen!"

"Ja, kom asjeblief binnen," zei de vrouw van de Kerstman en hield een tak omhoog. En Andersen bukte zich en kroop onder de tak door en volgde moeder en kinderen naar binnen. En toen stond hij in een kleine huiskamer met een stenen vloer en stoelen gemaakt van boomstronken en bedden van mos met dekens van vossenbessen. In het kleinste bedje lag een uk, en in een van de hoeken zat grootvader Kerstman te schuddebollen.

"Heb je een mes bij je?"

"Heb je planken en spijkers bij je?" zeurden de kinderen van de Kerstman terwijl ze rond Andersen stonden en aan hem trokken.

"Wel, wel, Andersen mag eerst toch wel rustigjes binnenkomen voor jullie beginnen te zeuren," zei mevrouw Kerstman. "Ga toch zitten, Andersen."

"Hebben we een bezoeker?" klonk het piepend vanuit de hoek waar de oude man zat.

"Het is Andersen! De timmerman!" riep de oudste zoon in zijn oor.

"Hij is zo oud, onze opa, dat ie nooit meer de deur uit gaat. Zeg hem goeiendag, dat maakt hem blij.

En dus liep Andersen naar de oude man en gaf hem een hand. Het leek wel alsof hij een spaander schors de hand schudde.

"Ga nu toch zitten, timmerman Andersen," zeiden de kinderen.

"Weet je wat ik graag van jou zou krijgen?" vroeg de oudste zoon en lachte met zijn

"Du skal lage en kjelke, kan du det? En liten lekekjelke?"

"Ja, jeg får prøve," sa Andersen. Og så gikk det ikke lenge før kjelken var ferdig.

"Og nå er det min tur," sa den mellomste nisseungen. Det var ei lita jente som svingte seg med to musefletter.

"Ja, hva vil du ha da?" sa snekker Andersen.

"Dokkeseng," sa nissejenta.

"Har du dokke da?" sa Andersen.

"Nei, men jeg får låne ungene til skogmusa en gang iblant, og ekornungene får jeg leke dokke med så mye jeg vil. De bare synes det er gemt å leke dokke, de! Gjør dokkeseng da!"

Og så laget Andersen dokkeseng.

enige tand. "Een slee maken, kun je dat? Zo'n kleintje om mee te spelen?"

"Ja, ik wil het wel proberen," zei Andersen. En het duurde niet lang voor de slee af was.

"En nu ben ik aan de beurt," zei de op een na oudste. Het was een meisje met twee vlechten die geen moment rust hadden.

"Ja, wat zou je graag krijgen?" zei timmerman Andersen.

"Een poppenbed," zei het meisje.

"Heb je een pop?" zei Andersen.

"Nee, maar ik mag de kindertjes van de bosmuis wel es lenen, en voor de kleine eekhoorntjes mag ik moedertje spelen zo vaak als ik maar wil. Ze vinden het oké om voor pop te spelen! Een poppenbed dus!"

En Andersen maakte een poppenbed voor haar.

"Og hva vil du ha da?" sa han til den minste nissegutten som sto og var sjenert og hadde tre fregner på nesa.

"En wat zou jij graag hebben?" zei hij tegen de jongste van de drie, die erg verlegen was en drie sproeten op zijn neus had.

"Veit ikke," hviska gutten.

"Å jo da, han veit det nok, han visste det før i dag, bare si det, da vel," sa de andre ungene.

"Snurrebass," hviska veslegutten.

"Ja, det skal du da jammen få," sa Andersen, og så laget han snurrebass.

"Og nå må du lage noe for mor!" maste ungene.

Nissekona hadde stått og sett på hele tida, og hun gjemte noe bak ryggen sin.

"Hysj da, unger!" sa nissekona.

"Bare si hva du vil jeg skal lage," sa Andersen.

"Ja," sa kona og viste fram det hun hadde gjemt bak ryggen. Det var ei grautsleiv. Men den var gammel og flisete og hadde en diger sprekk, så det gikk i hvert fall ikke an å spise suppe med den.

"Kan du få skikk på denne her, trur du?"

"Hm," sa Andersen og klødde seg med tømmermannsblyanten som han hadde bak øret. "Jeg får heller lage ei ny sleiv til deg."

Og så tok han og spikka ut ei fin rot som han fant ved utgangsdøra, og laget sleiv til nissekona. Og da han var ferdig med det, fant han ei lang rett rot med en krok i toppen, og så satte han seg og begynte å spikke på den. Men han sa ingenting, ungene maste og spurte hva han laget, men Andersen sa ingenting før han var ferdig, og da var rota blitt

"Weet niet," fluisterde het jongetje.

"O, hij weet het wel, hij wist het daarstraks wel, zeg het gewoonweg!" zeiden de andere twee.

"Een draaitol," fluisterde het jongetje.

"Geen probleem," zei Andersen, en hij maakte een tol.

"En nu moet je nog iets maken voor mama," zeurden de kinderen.

De vrouw van de Kerstman had de hele tijd toegekeken, en ze hield iets achter haar rug verborgen.

"Sst, kinderen!" zei de vrouw van de Kerstman.

"Zeg het gewoon, wat wil je dat ik voor je maak?" zei Andersen.

"Ja," zei de vrouw en toonde wat ze achter haar rug verborgen hield. Het was een grote houten lepel. Maar hij was oud en splinterig en er zat een grote barst in, wat soep ermee eten soep zo goed als onmogelijk maakte.

"Denk je dat je hem kunt herstellen?"

"Hm," zei timmerman Andersen en krabde zich achter het oor met het timmermanspotlood dat daar zat. "Ik zou beter een nieuwe lepel voor je maken."

En toen ging hij naar buiten en maakte van een mooie wortel die hij bij de voordeur vond een lepel voor de vrouw van de Kerstman. En toen hij daarmee klaar was, nam hij een lange rechte wortel die bovenaan gekromd was, en begon die te bewerken. Maar hij zei niks, de kinderen vroegen telkens weer wat hij aan het maken was, maar Andersen zei geen woord voor hij klaar was, en dan was de wortel een mooie

til en fin stokk.

"Vær så god, bestefar," ropte Andersen og gikk bort til gamlenissen med stokken. Og til slutt tok han alle flisene og gjorde ei lita linerle på lette vinger som han hengte over senga til den minste nisseungen.

"Nei å nei, detta var stas," sa nissekona. "Ja, nå skal du jammen ha mange takk, Andersen. Takk pent nå, unger, kom hit og takk Andersen. Å ja, denne julekvelden kommer vi ikke til å glømme."

"Takk, Andersen, takk, takk!" ropte ungene. Og så kom gamlenissen stavrende over golvet med den nye stokken og sa: "Tusen takk!"

Nå hørte Andersen noen som tusla utenfor døra, og så sa han: "Takk i ligemåde og godt nyttår!" Og så skyndte snekker Andersen seg ut,

wandelstokk geworden.

"Asjeblief, opa," riep Andersen en liep met de stok naar de grijsaard. En daarna verzamelde hij alle overgebleven spaanders en maakte daarmee een kwikstaart met lichte vleugels en hing die boven het bedje van het ukje.

"Dat is fantastisch," zei mevrouw Kerstman. "Ja, enorm en hartelijk bedankt, Andersen. Kom hier kinderen en zeg mooi 'dank je Andersen'. Dit is een avond die we niet vergeten zullen."

"Dank je, Andersen, dank je, dank je!" riepen de kinderen. En opa Kerstman kwam eraan geschuifeld met zijn nieuwe stok en zei: "Duizend keer bedankt!"

Op dat ogenblik hoorde Anderson dat er iemand aangesloft kwam en hij zei: "Ook bedankt en nog een prettig Nieuwjaar!" En toen haastte timmerman Andersen zich naar buiten, en daar stond de Kerstman met zijn

og der sto julenissen med kjelken og

slee en zijn lege cadeautjeszak.

den tomme gavesekken.

"Takk for hjelpa, Andersen," sa julenissen. "Hva sa ungene da du kom?"

"Jo da, de ble glade, nå venter de bare på at du skal komme hjem, tenker jeg. Åssen gikk det med deg, da? Han ble ikke redd deg, veslegutten min, vel?"

"Å langt ifra," sa julenissen. "Han trudde det var du, han. "Titte fanget pappan min!" sa han hele tia."

"Ja, nå får jeg skynde meg hjem," sa Andersen, og så sa'n god jul enda en gang, og så gikk'n. Det var begynt å snø, så det var såvidt han kunne finne igjen sporene—.

"Får jeg se på gavene deres, da!" sa han til ungene sine da han kom inn i stua.

Men da lo ungene.

"Du har vel sett dem før, du vel! Du så vel gavene da du var julenisse i sta, vel!"

"Nei, jeg har vært hos nisseungene og laget gaver til dem, jeg," sa Andersen.

"Hvor bor de hen da?" spurte ungene og lo enda mer.

"Innover der og bortover sånn," sa Andersen og pekte. Nå snødde det mer og mer – snart var alle sporene etter snekker Andersen og julenissen borte...

"Bedankt voor de hulp, Andersen," zei de Kerstman, "Wat zeiden de kinderen toen je arriveerde?"

"Ja, ze waren blij natuurlijk, en nu wachten ze op jou, vermoed ik. Hoe heb jij het er overigens vanaf gebracht? Werd mijn jongste snaak niet bang toen hij je zag?"

"Nee hoor," zei de Kerstman. "Hij dacht dat jij het was. Schoot zitten papa mij! zei hij de hele tijd."

"Ja, nu moet ik maken dat ik thuis kom," zei Andersen, "en nog een keer een goede kerst gewenst" en toen vertrok hij. Het was begonnen te sneeuwen, en hij was flink lastig om de sporen weer te vinden—

"Mag ik jullie cadeautjes es zien!" vroeg hij zijn kinderen toen hij de woonkamer binnenkwam.

Zijn kinderen begonnen te lachen.

"Je hebt ze immers al gezien! Je zag ze toen je daarnet voor Kerstman speelde!"

"Nee, ik heb de Kerstman zijn kinderen bezocht en cadeautjes voor ze gemaakt," zei Andersen.

"Waar wonen die dan?" vroegen zijn kinderen en lachten nog harder.

"Hiervandaan en dan verderop," zei Andersen en wees. Het sneeuwde nu nog harder en spoedig waren de voetsporen van timmerman Andersen en de Kerstman niet langer zichtbaar.

Pelle på Nordåsen

(Hjalmar Bergman)

Hjalmar Bergman (1883 – 1931) is een belangrijke Zweedse romanschrijver. Hij studeerde korte tijd filosofie, maar koos dan voor het schrijverschap. Veel van zijn werk is gesitueerd in een stadje in Midden-Zweden en roept herinneringen op aan Balzac. Typisch voor zijn werk is een combinatie van een pessimistische visie en groteske humor. Bergmann schreef ook voor jongeren: de novelle "Pelle på Nordåsen" komt uit de bundel *Nya sagor* (1924). "Saga" betekent hier "sprookje".

Det var en gang en gutt som het Pelle, og han var sønnen til mor Nordåsen. Derfor hadde han ikke hatt det for feitt, kan de vite, for Nordåsen var ingen gard, ikke en gang en plass, men den fattigste stua på den mest steinete bakken i hele verden.

Mor Nordåsen hadde en søster som var gift med Lars på Søråsen. Mellom Nordåsen og Søråsen var det fjorten hele mil, men skulle en måle forskjellen mellom de to stuene når det gjaldt utseende og verdi, så vet jeg ikke hvor mange mil jeg skulle nevne. For Søråsen var den vakreste bondegarden i sin bygd, og det ville ikke si så lite.

Lars på Søråsen hadde en datter Blenda. Hun var eneste barnet og skulle i sin tid arve alt. Når nå mor Nordåsen gikk og

Er was eens een jonge kerel die Pelle heette en de zoon van moeder Nordåsen was. En, weet je, breed had hij het niet gehad, want Nordåsen is geen boerderij, zelfs geen arbeidershuisje, maar het armste hutje op de meest met stenen bezaaide grond van de hele wereld.

Moeder Nordåsen had een zuster die met Lars uit Søråsen getrouwd was. De afstand tussen Nordåsen en Søråsen was een volle veertien mijl, maar als ik het over de afstand qua uitzicht en waarde zou moeten hebben, weet ik niet op hoeveel mijl ik die zou moeten schatten. Want Søråsen was de mooiste boerderij van het dorp, en dat betekende toch wel heel wat.

Lars uit Søråsen had een dochter, Blenda. Ze was enig kind, en zou later alles erven. Wanneer nu moeder Nordåsen haar beklag

klaget over fattigdommen sin og enda mer over hvor smått sonen ville få det, kom hun til å tenke på at han kunne gifte seg med Søråsbondens datter.

Det var ikke så dumt tenkt. Rett nok hadde ikke Søråsfar og Nordåsmor truffet hverandre på tjue år. Blenda og Pelle hadde aldri sett hverandre. Og attpåtil pleier folk å si at frende er frende verst. Men iblant kan vel slekten være best óg, tenkte mor Nordåsen. Og så sa hun til gutten sin:

– Du Pelle, tenk om du tok deg tjeneste hos Lars på Søråsen? Det er en gild gard og en gild husbond. Og så kunne det kanskje bli giftermål mellom deg og Blenda. Det ville ikke være så ille.

– Nei, det ville da ikke være så ille, sa Pelle. Han la søndagsklærne i ranselen og tråkket i vei i simple klær og barfótt, for veien var lang, og det var alt på forsommeren og godvær.

Den første dagen gikk han fire mil og lå den natta i ei løe. Den andre dagen gikk han tre og lå på et høyloft. Den tredje dagen gikk han atter fire mil og lå i skogen under åpen himmel. Da drømte han at han plukket jordbær i skogen sammen med datteren på Søråsen. Hun var så vakker og fin og fornem at Pelle var blyg og krøp ned i en muldvarpshole. Men det var nå bare en drøm, må vite. Den fjerde dagen var Pelle trøtt, og føttene hans hadde hovnet stygt opp. Det var dagen før jonsokkvelden, og han orket bare å gå to mil. Slik gikk det til at han utpå kvelden på selve jonsokaften kom fram til eiendommen på Søråsen.

deed over de armoede die ze leed, en nog meer over de ongunstige vooruitzichten voor haar zoon, dacht ze er plots aan dat hij zou kunnen trouwen met de dochter van de boer van Søråsen.

Een slecht idee was het helemaal niet. Er bestond weliswaar geen innige familieband, en de vader van de ene had de moeder van de andere in geen twintig jaar meer ontmoet. Blenda en Pelle hadden elkaar nog nooit gezien. En op de koop toe werd er beweerd dat leden van eenzelfde familie het niet met elkaar konden vinden. Maar dat hoeft niet altijd zo te zijn, dacht moeder Nordåsen. En dus zei ze tegen haar zoon:

"Zeg Pelle, als jij eens aan de slag ging op de hoeve van Lars in Søråsen? Het is een mooie boerderij met een eigenaar die er warmpjes bij zit. En misschien zou je dan wel met Blenda kunnen trouwen. Dat zou geen slechte zaak zijn."

"Nee, dat zou best goed zijn," zei Pelle. Hij stak zijn beste kleren in zijn ransel en vertrok eenvoudig gekleed en blootsvoets, want de weg was lang, en het was al voorzomer en mooi weer.

De eerste dag liep hij vier mijl en sliep daarna in een hooischuur. De tweede dag liep hij drie mijl en bracht de nacht door op een hooizolder. De derde dag legde hij opnieuw vier mijl af en sliep in het woud onder de blote hemel. Hij droomde dat hij samen met de dochter van Søråsen aardbeien aan het plukken was. Ze was zo mooi en fijn en voornaam dat Pelle zich schuchter voelde en in een molshoop kroop. Maar het was maar een droom, weet je wel. De vierde dag was Pelle moe en waren zijn voeten lelijk gezwollen. Het was de dag voor midzomerdag, en hij kwam maar twee mijl verder. En dus kwam hij pas laat op de avond van midzomerdag op

Pelle ble stående utenfor skigarden, helt opp i under. Maken til gild bondegård hadde han ikke sett mens han vandret de fjorten milene. Våningshuset var nesten som en liten herregård, tre og busker av fineste slag stod rundt bygningen, og på tunet blinket en stor glasskule. Fjøset alene så ut som en stor bondegård, stallen som et lite slott, og halmstakkene var store som husene i byen.

Og alt dette skal jeg få, tenkte Pelle og klødde seg bak øra. Nei, det kan da aldri være råd. Der har nok mor regnet galt.

Han våget ikke å gå inn på garden med en gang, men trasket rundt på eiendommen en stund. Han kjente seg så ille til mote og så blyg overfor Lars og datteren hans at hadde han møtt dem, ville han helst ha krøpet ned i et rottehull og gjemt seg. Men slikt lot seg ikke gjøre annet enn i drømmen.

Som han nå gikk der i skillet mellom åkeren og skogen, fikk han se ei jente som kom slepende med et digert kvistfang. Det kunne ha vært bør for to jenter eller i det minste for en kar. Stakkaren pustet og peset òg, og da hun kom til grøftekantene, måtte hun sette seg ned og hvile.

Pelle stod og så på henne. Smellvakker var hun ikke nett, og klærne hennes var nokså tarvelige. Det er vel ei av tjenestejentene på garden, tenkte gutten. Og etter å ha fundert en stund sa han:

– Lars på Søråsen må da være streng, han, når han kan gi deg slike bører på selveste

Søråsen aan.

Stomverbaasd bleef Pelle voor het hek staan. Op zijn veertien mijl lange weg had hij geen enkele boerderij gezien die zo mooi was. Het woonhuis leek wel net dat van een klein landgoed. Het gebouw werd omringd door bijzonder mooie bomen en struiken, en op het erf lag een grote glazen bol te blinken. De koeienstal alleen al leek wel een grote hoeve, de paardenstal een klein kasteel en de hooioppers waren even groot als huizen uit de stad.

"En dat wordt allemaal van mij," dacht Pelle en krabde zich achter de oren. "Nee, dat kan gewoonweg niet. Moeder moet zich vergist hebben."

Hij durfde eerst het erf niet oplopen, en sjokte maar wat rond. Hij voelde zich zo slecht op zijn gemak en zo verlegen tegenover Lars en diens dochter dat, mocht hij ze tegengekomen zijn, hij zich het liefst in een rattenhol verborgen zou hebben. Maar zoiets was alleen in een droom mogelijk.

Terwijl hij daar op de grens tussen de akker en het bos liep, kreeg hij een meisje in het oog dat een zware bos takken in haar armen droeg. Het was meer een last voor twee meisjes of anders voor één man. Het arme meisje haalde hoorbaar adem, en toen ze de rand van de greppel bereikte, ging ze daar zitten om wat uit te rusten.

Pelle keek naar haar. Bijzonder knap was ze niet echt, en haar kleren waren aan de eenvoudige kant. Wellicht een van de dienstmeisjes op de boerderij, vermoedde de jongeman. En na een tijdje nagedacht te hebben, zei hij:

"Lars van Søråsen moet wel streng zijn, wanneer hij je net op midzomerdag

jonsokkvelden.

– Å ja, enn får nok stå i om en skal gjøre far til lags.

Da rykket det til i Pelle! Var det selveste datteren på Søråsen? Som han hadde drømt var så vakker som en hulder i skogen! Fortvilet var han, en kan ikke si annet. Men samtidig kjente han seg liksom lettere om hjertet. For enda om hun ikke var så overlag fin og pen og fornem, så kunne hun da være ei bra jente likevel og lettere å vinne for sønnen på Nordåsen.

Rett som det var, spurte jenta hva han hadde der å gjøre. Pelle tok seg bak øret og svarte:

– Ja, det er to ting som mor har lagt meg på hjertet. Den ene er at jeg skal ta tjeneste hos Lars på Søråsen.

– Da kom du nett i rette tid, sa jenta, – for far trenger en dreng. Men hva var nå det andre du skulle gjøre?

Pelle stod der og vred og vendte på seg: han var ikke så godt vant med å snakke med folk og aller minst med jenter. Men så tyktes det ham at det var best å gå rett på sak.

– Jo, sa han, – det andre er vel å fri til deg, kan jeg tro. I all fall sa mor mi det.

Jenta tok til å le, å, som hun lo! Hun lo så ho trillet rundt i kvisthaugen, og håret hennes viklet seg fast i grenene, så Pelle måtte hjelpe henne fri. Men forarget var han, for enda om han var en fattig fyr, så var det vel likevel ikke så merkelig og løyen at han fridde til søskenbarnet sitt.

verplicht dat soort dingen dingen te doen."

"Tja, je moet je wel erg hard werken als je het vader naar de zin wilt maken."

Pelle kromp ineen! Was dit nu echt Lars' dochter? In zijn droom was ze nochtans zo mooi als een bosnimf geweest! De vertwijfeling sloeg bij hem toe, dat was duidelijk, maar terzelfder tijd voelde hij zich ook opgelucht. Want ook al was ze niet buitengewoon elegant en knap en chic, toch kon ze best meevallen en was het voor iemand van Nordåsen wellicht makkelijker om haar hart te winnen.

Plots vroeg het meisje hem wat hij daar doen kwam. Pelle krabde zich achter het oor en antwoordde:

"Wel, er zijn twee dingen die mijn moeder me op het hart gedrukt heeft. Het ene is dat mijn diensten moet aanbieden aan Lars van Søråsen."

"Dan kom je net op het juiste moment," zei het meisje, "want vader heeft een knecht nodig. Maar wat was het andere ding?"

Per wist zich geen houding te geven: hij was het niet echt gewend om met mensen te praten, en zeker niet met meisjes. Maar het leek hem toch het best om er niet omheen te draaien.

"Wel," zei hij, "het tweede ding was dat ik je moest vragen om met me te trouwen. Dat zei m'n moeder in elk geval."

Het meisje begon te lachen, en lachen dat ze deed! Ze lachte zo hard dat ze begon rond te tolleren in de bos takken, en haar haar raakte erin verstrikt, zodat Pelle haar moest bevrijden. Maar verontwaardigd was hij, want ook al was hij maar een arme

Derfor sa han:

– Ja, rett nok kan det synes underlig at jeg vil ha deg. For smellvakker er du ikke. Men en får vel tenke på at Søråsen er en gild gard, og at du er eneste barn.

Da stirret jenta på ham med store øyne; og etter en stund sa hun helt alvorlig:

– Det blir nok vanskeligere å få meg enn du tror. For far gir nok ikke slipp på meg slik med en gang. Men nå skal du hjelpe meg med å bære kvist, så kan du snakke med far siden.

Det var Pelle med på, for det var liksom et ærend til huset. Han tok hele kvistbøren på nakken, og hadde ikke jenta hindret ham, hadde han vel tatt hele skigarden med. Så ivrig og brydd var han. Jenta viste han hvor skjuleet lå, dit gikk han for å stue inn børen. Selv gikk jenta inn i våningshuset. For å snakke med far sin, tenkte Pelle, som stod der med dunkende hjerte og ventet på svar.

Etter en stund kom jenta ut igjen; men det var likevel ikke den samme, men ei annen jente. I hvert fall like tarvelig kledd, men du, å du, så vakker og ven å se på! Og det rareste var at hun var helt lik den jenta Pelle hadde sett i drømmen.

Jenta gikk bort til ham, og en god stund sto hun ubevegelig og iakttok ham, helt til Pelle hadde vendt seg rundt tre ganger av bare blygsel. Til slutt sa hun:

– Jaså, det er du som frir til datteren på Søråsen?

kerel, toch was het niet zo merkwaardig of grappig dat hij zijn nicht ten huwelijk vroeg.

Daarom zei hij:

"Ja, je kunt het wel raar vinden dat ik met je wil trouwen, want erg mooi ben je niet. Maar Støråsen is een grote boerderij, en jij bent enig kind."

Toen bekeek het meisje hem met grote ogen; en na een poosje zei ze heel ernstig:

"Toch wordt het moeilijker om me te krijgen dan je denkt. Vader zal me niet zomaar laten gaan. Help me nu maar eerst met takken dragen, dan kun je naderhand met vader praten."

Dat vond Pelle een goed idee, want op die manier geraakte hij het huis in. Hij legde de hele hoop takken in zijn nek, en had, indien het meisje het niet verhinderd had, ook het hele hek meegenomen, zo enthousiast en opgelaten was hij. Het meisje toonde hem waar het schuurtje was, en daar stouwde hij zijn last. Zelf ging het meisje het woonhuis van de boerderij binnen. Om met haar vader te praten, dacht Pelle, en hij wachtte met bonzend hart op diens antwoord.

Na een poosje kwam het meisje weer naar buiten, maar nee, het was een ander meisje. Ze was even armoedig gekleed, maar ze was erg mooi! En het merkwaardigste was dat ze als twee druppels water leek op het meisje dat hij in zijn droom gezien had.

Het meisje liep naar hem toe, en een hele tijd stond ze daar onbeweeglijk en keek naar hem, tot Pelle uit pure verlegenheid al drie keer om zijn as gedraaid had. Ten slotte zei ze:

"Ben jij het die met de dochter des huizes wilt trouwen?"

– Ja, det skulle nå liksom være meg, det, svarte Pelle. – I all fall har mor mi sagt at jeg skulle gjøre det.

– Du har sannelig en klok mor, du, sa jenta. Hva heter hun?

– Mor? sa Pelle. – Å, det er mor Nordåsen, vet jeg.

Da glodde jenta så storøyd at Pelle måtte undres på hvor mye glaning det var der i sognet. Men jenta kom snart til seg selv igjen og sa til Pelle at han kunne begynne tjenesten med å rake gårdsplassen ettersom det var helgedagskveld. Etterpå skulle han få snakke med husbonden selv.

Ja, Pelle gikk der og rakte og rakte slik at tunet vart fint som gulvet i storstua. Rett nok måtte han iblant kikke mot vinduet, og så begge jentene stod og kviskret og tisket og fniste og la de kloke hodene i hop, men det er nå ellers måten til jenter i alle svenske bygder og kanskje i de utenlandske med. Om det òg hetnet et grann i øresnippene, så måtte han som kar vise at han ikke brydde seg det dust om jentesladder.

Da han hadde sluttet å rake, satte han riven fra seg og steg modig inn i storstua. Jentene fløy til hver sin kant og sto og skjeglet på hverandre i lønn. Men Pelle sa:

– Nå får jeg vel snakke med husbonden selv. Ellers blir det ikke noen greie på dette.

– Far sitter i kammerset sitt, svarte den stygge jenta. – Gå bare inn, du, for jeg har sagt ham hvem du er og hva for ærend du har her på Søråsen.

"Ja, blikkbaar ben ik dat," antwoordde Pelle, "Dat is in ieder geval wat mijn moeder zei dat ik moest doen."

"Je hebt werkelijk een verstandige moeder, zei het meisje. "Hoe heet ze?"

"Moeder?" vroeg Pelle. "O, ze heet moeder Nordåsen."

Toen staarde het meisje hem zo intens aan dat Pelle zich wel moest verwonderen over al het gestaar dat blikbaar in de gemeente gebruikelijk was. Maar het meisje herpakte zich snel en vertelde Pelle dat hij kon beginnen met het harken van de binnenplaats aangezien het de avond van een feestdag was. Daarna zou hij met de baas zelf kunnen praten.

Pelle begon te harken en zorgde ervoor dat het erf er even mooi uitzag als de vloer in de mooiste kamer van het huis. Hij kon het wel niet laten om af en toe naar het raam te kijken en zag dat allebei de meisjes fluisterden en giechelen en de koppen bij elkaar staken, maar dat deden nu eenmaal de meisjes in alle Zweedse dorpen en misschien ook wel in de rest van de wereld. Ook al kreeg hij er wellicht rode oortjes van, toch moest hij als man doen alsof meisjesgeroddel hem geen barst schelen kon.

Toen hij ophield met werken, zette hij de hark weg en stapte vol goede moed de ontvangstkamer binnen. De meisjes vlogen ieder een kant op, en keken vanuit hun ooghoeken naar mekaar. Maar Pelle zei:

"Nu wil ik met de baas zelf praten. Anders komt er van de hele zaak niks terecht."

"Vader zit in zijn kamertje," antwoordde het niet zo mooie meisje, "ga maar naar binnen, want ik heb hem verteld wie je

Pelle gikk inn i kammerset. Heldigvis hadde mor hans gjort ham kjent med hvor utrivelig stygg en gubbe han Lars var, ellers hadde Pelle blitt ute av seg. For maken til enøyd trollgubbe hadde han aldri sett. Skjegget var så ugreit og ihopflettet som et nypetornskjerr, det venstre øyet, det eneste han hadde igjen, liknet et ilsk griseøye, nesen var som et piggeple, og munnen skal vi ikke nevne en gang. Men Pelle tenkte for seg selv: Hvordan kunne jeg drømme om at Lars skulle ha en så pen datter.

Gubben sa:

– Jaså, du er Pelle frå Nordåsen. Og så sies det at du frir til datter mi.

– Ja, det sies nok så, svarte Pelle. – For mor sier det, og jeg sier det. Og nå spørs det vel mest hva morbror sier.

– Tja, det ville ikke være så ille, kan hende, sa gubben.

– Nettopp det mor sa, sa Pelle.

– Og så kommer du til å få denne gilde garden etter meg, sa gubben.

– Nettopp det jeg har tenkt på, sa gutten.

– Og så er det òg det, sa gubben, – at datter mi ikke er så smellvakker nettopp.

– Nei, nei, hvordan kan en vente seg det, sa gutten, – når hun har så stygg en far.

Da slo gubben opp en skratt og sa:

– Det er ikke vanskelig å høre at du er sønnen til mor Nordåsen. For sammen med henne får en aldri det siste ordet. Og

bent en waarom je hier op Søråsen bent."

Pelle ging het kamertje binnen. Gelukkig had zijn moeder hem verteld wat voor een onaangenaam lelijke oude vent Lars was, anders zou hij wel erg versteld gestaan hebben. Want zo'n eenogige trol had hij nog nooit gezien. Zijn baard was zo'n onprettig samengeklitte warboel dat hij wel op een wilderoosstruik leek. Zijn linkeroog, het enige dat hij nog had, leek op een wrokkig varkensoog, zijn neus was net een doornappel, en over zijn mond zullen we maar zwijgen. Maar Pelle dacht bij zichzelf: "Hoe is het in hemelsnaam mogelijk dat Lars zo'n knappe dochter heeft?"

"Ja, ja, jij bent Pelle van Nordåsen," zei de oude knar. "En er wordt beweerd dat je met m'n dochter trouwen wilt."

"Ja, die gerucht doet wel de ronde," antwoordde Pelle. "Want m'n moeder zegt het en ik zeg het. En nu komt het erop aan wat u daarvan vindt."

Tja, zo'n slecht idee is het misschien niet," zei de oude knar.

"Net wat moeder zei," zei Pelle.

"En dan is die mooie boerderij van jou als ik er niet meer ben," zei de grijsaard.

"Net wat ik ook dacht," zei Pelle.

"En dan is er nog het feit dat m'n dochter nu niet bepaald een schoonheid is."

"Nee, dat kun je ook niet verwachten als haar vader zo'n lelijke vent is."

Toen barstte de oude knar in lachen uit en zei:

"Het is niet moeilijk om te horen dat je de

så skal du love meg at du aldri ser etter jenter som er penere enn datter mi, og aller minst etter den pene tjenestejenta jeg har. Kan du love meg det, din spirrevipp?

– Lukke øynene kan jeg vel alltid, mente Pelle, – det lærte jeg av mor da jeg var liten.

Gubben tykket så godt om gutten at han måtte ta omkring han. Men så sa han:

– Et krav stiller jeg dog, og det er at du må være flink til å jobbe. For noen lathans skal ikke bli svigersønnen min. En måned skal du gå her på prøve, så får jeg se hva du duger til.

– Se vel etter da, kjære far, sa gutten. Og så tok de hverandre i hendene, og saken var avgjort. Pelle skulle gå en måned på prøve før han fikk gifte seg med Sørås-Lars si datter.

Det ble en lang måned for Pelle. Det var midt i skuronna. Opp om morgenen før sola og sjelden med sola i seng. Det har litt å si det, i juli måned. Men så arbeidet han òg for Søråsgarden og for seg selv og for mor, så hun skulle få det bra på sine gamle dager. Til slutt kan en vel si at han arbeidet for kjæresten òg. Men det var likevel det minste, for han skulle aldri glemme hvor pen han hadde sett henne i drømmen og hvor stygg hun var i røynden.

Dag etter dag arbeidet de side om side. Og det måtte han vedgå at flinkere hender, sterkere armer, klokere hode og større arbeidsglede hadde han aldri funnet hos noen jente. Hadde hun bare vært like pen

zoon van moeder Nordåsen bent. Wanneer je met haar samen bent, krijg je ook nooit het laatste woord. En nu moet je me beloven dat je nooit naar meisjes zal kijken die mooier zijn dan m'n dochter, en zeker nooit naar het knappe dienstmeisje dat ik in dienst heb. Kun je me dat beloven, snotneus?"

"Mijn ogen sluiten kan iki altijd," vond Pelle, "Heb ik van m'n moeder geleerd toen ik nog een uk was."

De oude knar had zo'n positieve indruk van de jonge kerel gekregen dat hij hem omhelsde. Maar toen zei hij:

"En dan is er nog een voorwaarde. Je moet van aanpakken weten, want een luie donder wil ik niet als schoonzoon. Je bent hier een maand op proef, zodat ik kan zien wat je waard bent."

"Hou me maar goed in het oog, vadertje," zei de jonge knaap. En toen gaven ze mekaar een hand en was de zaak beklonken. Pelle zou een maand op proef werken voor hij met de dochter van Lars trouwen kon.

Het werd een lange maand voor Pelle. Het maaïen van het koren was volop aan de gang. 's Morgens stond hij op voor dag en dauw en het gebeurde maar zelden dat hij voor zonsondergang zijn bed opzocht. Maar tenslotte werkte hij voor de Søråsboerderij én voor zichzelf én voor z'n moeder, die een mooie oude dag krijgen zou. En eigenlijk werkte hij ook voor z'n meisje. Maar zo belangrijk was dat niet, want hij zou nooit vergeten hoe mooi ze in zijn droom geweest was en hoe onknap ze in werkelijkheid was.

Dag in, dag uit werkten ze zij aan zij. En hij moest toegeven dat ze de handen uit de mouwen stak. Nooit had hij een meisje

og nydelig som den vakre jenta. Eller om hun i all fall hadde vært mer gladlynt! Til å begynne med var hun ikke så verst, men jo lenger det led mot slutten på måneden, jo mer ordknapp og trumpet var hun. Og Pelle kunne ikke rett skjønnne hvordan det hang i hop. Ikke kunne det ha sin grunn i at hun ikke holdt av han, for at hun så gjorde, kunne han nok se i øynene hennes.

Den pene jenta derimot ble gladere for hver dag som gikk. Hun lekte og var full av moro gjorde ho støtt, men den nytten hun gjorde, skal vi helst ikke si noe om. Rett som det var, holdt hun seg nær Pelle og prøvde å komme i prat med han. Men Pelle visste nok hva han gjorde. Det var selvsagt morbror Lars som sendte jenta av garde for å sette han på prøve. Og ingen skulle da kunne si at Pelle fra Nordåsen hadde solgt den fine Søråsgarden og sveket vonene til mor si for et par vakre øyne. Nei, så snart vakkerjenta kom nær han, vendte han henne ryggen. Der fikk hun stå og fnise så mye hun orket.

Forresten var det nifst som de fniste og skrattet i den bygda! Aldri hadde Pelle opplevd noe slikt! Hvor han kom og hvem han så snakket med, så han at øyne glitret av skøy og at latteren rykte i munnvikene. Så snart han snudde ryggen til, hørte han fnising eller halvkjøvd skratt.

Nå er det da slik at folk alltid pleier å smile til kjærestepar. Men Pelle syntes det gikk for vidt med leven og moro. Til slutt var det bare han og kjæresten hans som var alvorlige der i bygda. Og hvordan det nå gikk til, så kom Pelle til å synes bedre og bedre om det tverre laget hennes. For visst kan det være moro å drive gjøn og skratte, men det kan bli for mye av det gode òg.

ontmoet dat verstandiger was en meer plezier in haar werk had. Was ze toch maar even mooi en verrukkelijk geweest als het knappe meisje, of in ieder geval zonniger van karakter! De eerste dagen viel ze nogal mee, maar naarmate het einde van de maand naderde, werd ze steeds zwijgzamer en nukkiger. En Pelle begreep niet wat het verband was. Dat hij bij haar niet in de smaak viel kon de reden niet zijn, want hij zag in haar ogen dat dat wel het geval was.

Het knappe meisje daarentegen werd met de dag opgewekter. Ze was speels en hield er de stemming in, maar over wat ze voor de rest uitrichtte zullen we maar zwijgen. Ze bleef de hele tijd bij Pelle in de buurt en probeerde met hem aan de praat te raken. Maar Pelle wist wel wat hij deed. Het was natuurlijk oom Lars die het meisje op hem afstuurde om hem op de proef te stellen. En niemand zou ooit kunnen zeggen dat Pelle uit Nordåsen de mooie Søråsboerderij weggegeven had en de verwachtingen van zijn moeder de grond had ingeboord voor een paar mooie ogen. Nee, zodra de mooie meid in zijn buurt kwam, keerde hij haar de rug toe. En dan kon ze daar staan giechelen zo veel ze maar wou.

Het was trouwens gewoonweg griezellig zoals ze in dat dorp giechelden en schaterden! Zoiets had hij nog nooit meegemaakt. Waar hij ook kwam en met wie hij ook praatte, altijd zag hij de vrolijkheid in hun ogen en de lach die in hun mondhoeken trilde. Zodra hij zijn rug gekeerd had, hoorde hij gegiechel of half gesmoord gelach.

Nu is het wel zo dat mensen gewoonlijk glimlachen wanneer ze een verliefd paar zien. Maar Pelle vond dat ze toch wel wat overdreven met al hun lawaai en jolijt. Uiteindelijk waren hij en zijn verloofde de enige ernstige mensen in het dorp. En zoals het er nu voorstond, viel haar stugge

En dag ropte Lars sin fremtidige svigersonnen inn til seg i kammerset. Og han sa:

– Ja, du Pelle frå Nordåsen, nå har du gått på Søråsen en hel måned. Og jeg kan ikke si annet enn at du har jobbet hardt.

– Du kan kalle det så, om du har hug til det, sa Pelle.

– Og trofast mot kjæresten har du òg vært. For jeg har aldri sett deg så mye som gløtte etter den andre.

– Nei, jeg kom ikke hit for det, sa Pelle.

– Men et grann lei deg er du vel for at jenta di er så stygg som hun er? undredes gubben.

– Når ikke kjæresten hennes klager, så synes jeg ikke at far hennes trenger å gjøre det heller, mente Pelle.

– Og ellers gjør en vel rett i når en tar hesten, å ta grimen òg. Tar en Sørås, så får en nok ta datteren på Sørås med.

– Du er en kar etter mitt hjerte, sa gubben og tok ham i handa så det skrall. Og det sier jeg deg at neste søndag blir det lyst for deg og datter mi.

Søndagen kom, den første i august, strålende vakker, må vite. På veiene ved Søråsen rullet løvkledde vogner med gode venner og trofaste naboer som skulle gratulere ungfolket og gi dem lysingsgaver,

houding meer en meer in zijn smaak. Want gekdoenerij en luid gelach waren natuurlijk leuk, maar te veel was nu eenmaal te veel.

Op een dag riep Lars zijn toekomstige schoonzoon bij zich in zijn kamertje. En hij zei:

"Ja, Pelle uit Nordåsen, nu ben je hier al een hele maand op de boerderij. En ik kan alleen maar zeggen dat je hard gewerkt hebt."

"Het staat je vrij om dat te zeggen," zei Pelle.

"En trouw aan je verloofde ben je ook gebleven, want ik heb je geen enkele keer ook maar even zien gluren naar dat andere meisje."

"Nee, daarvoor ben ik niet naar hier gekomen," zei Pelle.

"Maar je bent toch wel een beetje triest omdat je meisje niet mooi is?" vroeg de oude man zich af.

"Als haar verloofde niet klaagt, zie ik niet in waarom haar vader dat wel zou doen" vond Pelle.

"En verder is het maar billijk dat wie het paard neemt, de halster erbij neemt. Wie Sørås neemt, moet ook de dochter des huizes nemen."

"Je bent een kerel naar m'n hart," zei de grijsaard, en greep Pelles hand zo stevig vast dat ze kraakte. En dus vertel ik je nu dat het huwelijk tussen jou en mijn dochter volgende zondag afgekondigd zal worden."

De zondag kwam eraan, de eerste van augustus, een stralende dag was het in elk geval. Met groen opgesmukte rijtuigen met

som skikken var. Men det merkelige var at hvert eneste menneske i hvert eneste kjøretøy satt der og fniste og lo og kviskret og tisket. Rett nok er lysingsdagen en glad dag, og rett nok får en god hug til å le en vakker somtermorgen. Men enda en gang må vi si: det kan bli for mye av det gode.

I storstua på Søråsen stod bordet duket, og etter hvert som gjestene kom, la de gavene sine på bordet, til det til slutt bugnet under herligheten.

Far selv i huset viste seg ikke, og heller ikke bruden, og ikke engang den pene jenta. Men Pelle ble ønsket til lykke, de gjorde slik stas på ham og lo slik omkring ham at han til slutt visste verken ut eller inn, men tok til å lure på om han skulle gå og gjemme seg et eller annet sted.

Da ble døren til kammerset åpnet, og inn steg Lars-far som leide den pene jenta i høyre handen og i venstre den stygge. Han gikk bent fram til Pelle og sa:
– Nå skal du velge og si rett ut hvem du vil ha til kone av disse to. For i dag skal det lys.

Nå ble det Pelles tur til både å stirre og le, først til det eine og så til det andre. For maken til gammel spøkefull gubbe hadde han aldri møtt. Men han svarte: "Det vet De vel, morbror, at jeg tar den stygge. Hvorfor skulle jeg ellers ha gått her og slitt og slept en måned, om det ikke var for å få datter Deres til kone."

Snaut hadde han sagt det før alle gjestene brast ut i en grov latter, og Pelle skrattet han òg, for det syntes å være skikken i bygda. Den eneste som ikke lo, var den

daarin goede vrienden en trouwe buren waren op weg naar Søråsen om, zoals het de gewoonte was, het jonge paar geluk te wensen en geschenken te geven. Maar het merkwaardige was dat ze zonder uitzondering giechelden en lachten en fluisterden en smoesden. De dag van de afkondiging is weliswaar een dag van vreugde, en op een mooie zomermorgen krijg je wel zin om te lachen. Maar nog een keer: te veel van het goede is ook niet goed.

In de ontvangstkamer van Søråsen stond alles klaar voor de maaltijd, en de gasten die arriveerden legden hun geschenken op de tafel, zodat die ten slotte helemaal vol lag met heel leuke dingen.

De vader van de bruid was nergens te bespeuren, de bruid zelf ook niet, en zelfs het knappe meisje was er niet. Maar iedereen feliciteerde Pelle, lachte en behandelde hem met zoveel egards dat hij ten slotte einde raad was, en zich begon af te vragen of hij zich niet beter ergens zou verstoppen.

Toen werd de deur van het kamertje geopend, en Lars kwam binnen met het mooie meisje rechts van hem en het niet erg mooie links. Hij liep recht naar Pelle toe en zei: "Nu moet je kiezen en zeggen wie van deze twee je als vrouw wilt, want vandaag wordt het huwelijk afgekondigd."

Nu was het Pelles beurt om afwisselend te staren en te lachen, eerst naar de ene en dan naar de andere. Zo'n flauwe oude grapjas had hij nog nooit ontmoet. maar hij antwoordde: "Ut weet toch, oom, dat ik degene neem die niet mooi is. Waarom zou ik me hier anders een maand te pletter gewerkt hebben als het niet was om van uw dochter mijn vrouw te maken?"

Nog maar pas had hij dit gezegd of het hele gezelschap barstte in lachen uit, en daar dit

stygge jenta. Og da Pelle hadde sett henne inn i øynene, ble han brått alvorlig.

Men Lars slapp nå handa til den stygge jenta, førte den vakre fram til Pelle og sa:

– Er det datter mi du vil ha, så får du ta til takke med en pen jente. For penere jente enn datter mi finnes ikke i dette herredet her. Når det gjelder den stygge, så er hun bare tjenestejente på garden.

Nå burde vel latteren ha vært enda høyere og gladere. Men da Lars og datter hans og alle gjestene skulle se på den lykkelige brudgommen, ble de brått helt stumme. Han rynket de lodne øyebrynene sine, øynene hans gnistret, og han var svært blek i ansiktet. Han sa:

– Har De holdt meg for narr, morbror Lars?

Gubben svarte:

– Jeg har sett deg på prøve for å finne ut om du er en klok kar som vet hva han vil. Og som heller tar en stygg, men rik jente enn en som er fattig og pen.

Da løftet den stygge jenta forkleet sitt og gjemmet ansiktet. For hvorfor skulle hun vise alle et så stygt ansikt og et som var så sorgfullt?

Men Pelle kom fram til henne, og samtidig som han vendte seg til Lars, sa han:

– På prøve har De sett meg, og nå først vet jeg hvordan jeg har greid det. En vanskelig måned har det vært. For å fri til en stygg jente på grunn av rikdommen hennes, det bød meg imot. Men å fri til en stygg jente fordi jeg holder av henne, det gjør meg både glad og fornøyd. Og han dro henne

blikkbaar de gebruikelijke reactie was in het dorp, deed Pelle dapper mee. De enige die niet lachte was het eerder lelijke meisje. En toen Pelle in haar ogen keek, werd hij plots weer ernstig.

Lars liet nu de hand van het niet bepaald knappe meisje los en nam het mooie mee naar Pelle. Hij zei:

"Als je m'n dochter wil, moet je tevreden zijn met een mooi meisje, want een mooiere dan mijn dochter vind je niet in dit dorp. Het andere meisje is namelijk gewoon iemand die op de hoeve werkt."

Nu zou het gelach eigenlijk nog luider en vrolijker geklonken moeten hebben, maar toen Lars en zijn dochter en alle genodigden Pelles reactie zagen werden ze plots met verstomming geslagen. Hij fronste zijn harige wenkbrauwen, zijn ogen vonkten en hij was erg bleek. Hij zei:

"Heb je me voor de gek gehouden, oom Lars?"

De oude antwoordde: "Ik heb je op de proef gesteld om erachter te komen of je een verstandige kerel bent die weet wat hij wil. Of je iemand bent die een rijk maar niet bepaald knap meisje verkiest boven iemand die arm en mooi is."

Toen verborg het niet erg mooie meisje haar gezicht achter haar schort. Want waarom zou ze iedereen haar lelijk en erg bedroefd gezicht tonen?

Maar Pelle ging naar haar toe, en, zich naar Lars kerend, zei hij:

"U hebt me op de proef gesteld, en pas nu weet ik dat ik ze heb doorstaan. Het is een moeilijke maand geweest. Een onknap meisje ten huwelijk vragen omdat ze rijk was, was niet iets wat ik graag deed. Maar

inntil seg.

Lars-far og den pene datteren hans stod der og gapte, og alle gjestene gapte med.

Og der lar vi dem stå og gape.

Men dét vil vi legge til, at Lars ga Pelle en gard som langt ifrå var så gild som Søråsen, men gild nok til å gjøre ham og kona og mor hans godt selvberget.

Og for den pene Blenda på Søråsen trenger vi ikke å uroe oss. Hun fikk nok andre friere. Men snaut noen bedre.

haar ten huwelijk vragen omdat ik van haar hou, maakt me alleen maar blij." En hij trok haar naar zich toe.

Vader Lars en zijn knappe dochter keken, net zoals alle genodigden, met open mond toe.

En we laten ze nu maar verder gapen.

Maar één ding willen we er hier toch nog aan toevoegen. Lars gaf Pelle een hoeve die veel minder fraai was dan Søråsen, maar fraai genoeg om hem en zijn vrouw en zijn moeder een goed leven te verschaffen.

En over de mooie Blenda van Søråsen hoever we ons geen zorgen te maken. Vrijers waren er genoeg. Maar nauwelijks betere.

Ravnen og påfuglen

Det var en gang i tiden at ravnen og påfuglen begge var helt hvite. De satt i et tre og betraktet seg selv. Da fikk ravnen en ide: "Skulle ikke vi to sette farge på hverandre?"

"Jo, det kan vi da godt," sa påfuglen som alltid hadde ønsket seg mer fargesprakende fjærdrakt.

Ooit waren de raaf en de pauw helemaal wit. Ze zaten in een boom en bekeken zichzelf. Toen kreeg de raaf een idee: "Zou het geen goed idee zijn mekaar wat kleur te bezorgen?"

"Ja, goed idee," zei de pauw die al altijd een kleurrijker verenkleed had gewild.

Ravnen ble med ett redd for at påfuglen skulle bli finere enn han selv. Han foreslo derfor at han kunne farge påfuglen først.

"Det er sikkert lurt," tenkte han "Da kan jeg blande de vakreste fargene og prøve meg fram. Påfuglen kan lære av meg. Når det endelig er hans tur til å farge meg, vil jeg bli den vakreste."

De fløy til hver sin kant og samlet grønne blader, rød sand, fiolette fiole, blått fjellvann og all verdens vakre farger. De blandet og mikset til de endelig var fornøyde og hadde skåler fulle av farger.

Først skulle ravnen male påfuglen. Han tok seg god tid og brukte litt av alle fargene. Har var svært nøye slik at påfuglen skulle se og lære. Påfuglen fulgte nøye med. Da det var blitt langt på dag var ravnen endelig ferdig. Påfuglen spankulerte fornøyd omkring med en fjærdrakt i alle regnbuens farger

Så var det ravnen sin tur til å bli malt. Påfuglen dyppet penselen og malte så nøye han kunne - rødt, gult og blått.

Så hadde det seg slik at folket i landsbyen var ferdige på markedet akkurat mens påfuglen malte ravnens stjer. Det var fremdeles mye igjen før ravnen var helt ferdig. Folket passerte under treet som ravnen og påfuglen satt i. De hadde med seg deilig duftende honer, ferske egg, kjøttmat og fisk og var på vei hjem for å koke seg middag.

Nå ble ravnen sulten. "Skynd deg litt, da!" maste han.

De raaf werd meteen bang dat de pauw er mooier zou uitzien dan hijzelf. Daarom stelde hij voor dat hij eerst de pauw van kleuren zou voorzien.

"n Clever plannetje," dacht hij, "Dan kan ik de mooiste kleuren mengen en experimenteren tot het lukt. De pauw kan daar veel van opsteken, zodat hij van mij de mooiste zal maken."

Ze vlogen allebei hun kant op en verzamelden groene bladeren, rood zand, paarse viooltjes, blauw water uit de bergen en allerhande andere mooie kleuren. Ze mengden en mixten tot ze ten slotte tevreden waren en schalen vol kleuren hadden.

Eerst zou de raaf de pauw van kleuren voorzien. Hij nam zijn tijd en gebruikte iets van al de kleuren. Hij ging uiterst nauwgezet te werk opdat de pauw helemaal mee zou zijn. De pauw keek nauwkeurig toe. Laat op de dag was de raaf eindelijk klaar. Trots en tevreden stapte de pauw rond in een verenkleed met alle kleuren van de regenboog.

Dan was de raaf aan de beurt. De pauw dompelde het penseel in rood, geel en blauw en deed zijn uiterste best.

Nu wou het toeval dat de dorpelingen net van de markt terugkeerden toen de pauw de staart van de raaf aan het verven was. Hij had nog heel wat werk voor de boeg. De mensen passeerden onder de boom waarin de raaf en de pauw zaten. Ze hadden heerlijk geurende hennen bij zich, verse eieren, vlees en vis en liepen naar huis om het diner te bereiden.

De raaf kreeg honger. "Haast je een beetje!" zeurde hij.

Påfuglen var så nøye med hver eneste fjær at det var ikke råd å skynde seg. Til slutt var raven utålmodig av all ventingen. Magen hans skrek av sult og han ville ikke la alle godsakene forsvinne med folkene. Han ble sintere og sintere. Til slutt skrek han til påfuglen: "Nå vil jeg ikke vente mer!"

Han hoppet opp i malingen, rullet seg i skålene og alle de vakre fargene ble blandet i hverandre. Til slutt var han blitt helt sort. Han flakset derfra uten annet enn sorte fjær på sin fuglekropp.

De pauw besteedde zoveel aandacht aan iedere afzonderlijke veer dat zich haasten geen optie was, en al het wachten maakte de raaf wel erg ongeduldig. Zijn maag schreeuwde het uit van de honger en hij wou niet dat al de lekkernijen die de mensen bij zich hadden uit zijn gezichtsveld zouden verdwijnen. Ten slotte schreeuwde hij het uit: "Nog langer wachten wil ik niet!"

Hij sprong in de verf, rolde door al de schaaltes zodat al de mooie kleuren zich met elkaar vermengden. Het resultaat was dat hij helemaal zwart werd. Met alleen maar zwarte veren op zijn lijf vloog hij weg.

Slik gikk det til at den sultne raven var og ble sort, mens påfuglen fremdeles kan spankulere stolt omkring med verdens flotteste fjærdrakt.

Zo kwam het dat de raaf zwart werd en bleef, terwijl de pauw nog altijd trots rondwandelt in het mooiste verenkleed van de hele wereld.

Den misnøyde hesten

etter Tolstoj

Blakken stod i stallen og tygde og tygde på en høydott. "Bare det snart var vår!" sukket han. "Her står jeg i denne mørke, skitne stallen og ser knapt forskjellen på dag og natt. Ikke får jeg annet til mat enn dette stive, tørre høyet som jeg er så lut lei av. Og om jeg en sjelden gang får komme ut

Blakke stond in de stal en kauwde en kauwde op een dot hooi. "Was het maar spoedig lente!" zuchtte hij. "Hier sta ik in deze duistere, vuile stal en zie amper het verschil tussen dag en nacht. Niks anders krijg ik te eten dan dit stijve, droge hooi dat ik zo enorm beu ben. En als ik een enkele

og røre på føtene, er det så kaldt at jeg er glad når jeg kommer inn igjen. Bare det var vår!"

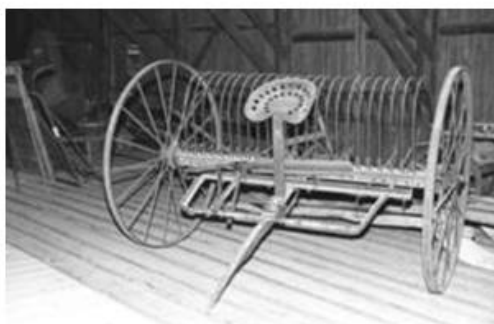
Våren kom. De lysegrønne, unge groene gløttet fram alle steder. Blakken måtte dra den tunge gjødselkjerra. Og etter den kom plogen og horven fram. "Dette livet er ikke til å holde ut," klaget Blakken. "Jeg henger snart ikke i hop, så sliten er jeg. Det skal bli moro når sommeren kommer."

Sommeren kom og sola stakk. Blakken måtte dra slåmaskinen og hesteriven og høylasset dag etter dag. Og når han hadde en fristund, fikk han ikke være i fred for mygger og fluer og klegger og allslags utøy. "Bare høsten ville komme," sukket Blakken, "da var høyonna ferdig og disse vemmelige fluene borte.

keer naar buiten mag en mijn benen kan strekken, is het zo koud dat ik blij ben wanneer ik weer naar binnen ga. Was het maar lente!"

De lente kwam. De lichtgroene, jonge scheuten kwamen overal gluren. Blakke moest de zware mestkar trekken. En daarna kwamen de ploeg en de eg. "Dit leven is niet uit te houden," klaagde Blakke. "Binnenkort hang ik niet meer aaneen, zo moe ben ik. Het zal leuk zijn wanneer de zomer eraan komt."

De zomer kwam en de zon stak. Blakke moest dag in dag uit de maaimachine, de paardenhark en de hooiwagen trekken. En wanneer hij dan eens een poosje vrij had, lieten de muggen en de vliegen en de dazen en allerlei ongedierte hem geen rust. "Was het maar herfst," zuchtte Blakke, "dan was de hooitijd voorbij en waren deze akelige vliegen niet langer hier."

hesterive

høylasse

sjølvbinder

Og høsten kom. Blakken måtte dra sjølvbinderen og potetopptakeren og kjøre

En het werd herfst. Blakke moest de maaibinder en de aardappellichter trekken

avlingen i låven. Etterpå var det å pløye opp et stort stykke eng. "Jeg lengter etter vinteren," tenkte Blakken. "Da får jeg rolige dager i en varm stall og slipper å lete etter mat. Flere ganger hver dag kommer husbonden med kålgrønt høy til meg. Å ja, da skal det være behagelig å leve."

en de oogst naar de schuur rijden. Daarna moest er een groot stuk veld geploegd worden. "Ik verlang naar de winter," dacht Blakke. "Dan krijg ik rustige dagen in een warme stal en moet ik niet naar eten zoeken. Verschillende keren per dag komt de boer met kolengroen hooi voor me. O ja, dan wordt het aangenaam om te leven."

Padden

Bjørnstjerne Bjørnson (1832-1910) liet zich voor dit verhaal met zedenles inspireren door het gedicht "Le crapaud" van de Franse schrijver Victor Hugo (1802-1885).

Det hadde vært et forferdelig regnvær hele dagen. Nå var det slått om. Solen gikk ned i flammer. Landskapet var rødt.

Het had de hele dag verschrikkelijk hard geregend. Nu was het weer omgeslagen. De zon ging vlamvend onder. Het landschap was rood.

Dette satt en padde og så på. Den satt ved siden av et dypt og bredt hjulspor, som nå var gjort om til en sølepytt.

Een pad keek toe. Hij zat naast een diep en breed wielspoor dat in een modderplas veranderd was.

Padden satt i sine egne, dype tanker. Det må vel gå an for det som er stygt, å se på det som er vakkert? Himmelen var som ild, dalene rundt omkring var purpurrode. Vannet var som et speil. Selv sølepytten, som det fløt gress i, var blitt til et speil. Fuglene sang, men det ble færre og færre av dem etter som dagen gikk mot kveld.

De pad zat in gedachten verzonken. Wat lelijk is, mag toch wel kijken naar iets wat mooi is? Het leek alsof de hemel in vuur en vlam stond. De dalen in de buurt waren purperrood. Het water leek een spiegel. Zelfs de modderplas met wat rondsrijvend gras erin, was een spiegel geworden. De vogels zongen, maar ze waren met steeds minder naarmate de dag op zijn einde liep.

Til slutt var det ingen igjen. Luften var stille, vannet var stille. Padden glemte seg bort. Den glemte at den var redd. Den glemte at den var stygg. Den satt bare og stirret inn i solnedgangen. Den følte seg ganske velsignet, den også. I alt som lever, er det et gjenskinn av det evige. Ikke noe øye er så stygt at ikke lyset fra himmelen kan skinne på det, noen ganger hardt, andre ganger mykt og ømt. Ikke noe levende er så lite, så

Ten slotte bleven er geen vogels meer over. De lucht bewoog niet, het water evenmin. De pad zat in gepeins verzonken. Hij vergat zijn angst. Hij vergat dat hij lelijk was. Hij zat daar gewoon en staarde naar de zonsondergang. Hij voelde zich gelukkig, hij ook. In alles wat leeft, weerspiegelt zich het eeuwige. Geen oog is zo lelijk dat het licht van de hemel het niet beschijnt, soms fel, soms zacht en teder. Niets levends is zo klein, zo onzuiver dat zijn ogen geen plaats bieden aan de oneindigheid der

urent, at ikke øynene kan romme stjernenes uendelighet.

En mann kom gående. Han la ikke merke til det stygge dyret før han satte hælen på det, og da skvatt han tilbake. Det var en prest. Han gikk og leste i bønneboken sin.

Så kom en pike med en blomst på kjolen. Men hun ble så skremt at hun, uten å vite det, satte paraplyen sin rett på padden. Paraplyspissen traff det ene øyet.

Så kom fire skolegutter med klare, åpne ansikter. Men de var grusomme. Guttene øyne strålte av lek og sunnhet. Hver av dem hadde en mor og gode kamerater. De kunne puste med friske lunger. De var elsket. De var frie og glade. Hadde de ikke noe bedre å gjøre enn å være grusomme? Grusomme mot dem som var ulykkelige? Padden slepte seg vekk så fort den kunne. Den ville ned i hjulsporene og gjemme seg.

Men guttene fikk øye på den: "Æsj, for et ekkelt dyr. La oss drepe det."
"Ja-a!"
De lo, for slike gutter ler når de gjør andre noe vondt.

De fant en kvist som de spisset til. De ville prøve å stikke padden i det øyet som allerede var skadd. De ville gjøre såret verre. Og de hadde glede av å gjøre det!

Den stakkers padden kunne ikke skrike. Blodet rant. Den prøvde å komme seg vekk. Den hadde jo ikke gjort noe galt. Den var bare stygg. Den slepte den ene foten etter seg, og øyet hang ut. En gutt kom med en spade, og for hvert stikk han gav padden, kom det ut noe

sterren.

Een man verscheen. Hij bemerkte het lelijke dier niet voor hij er zijn hiel op zette, en terugdeinsde. Het was een dominee, die in zijn gebedenboek aan het lezen was.

Toen kwam er een meisje met een bloem op haar jurk. Maar zo schrok zo erg dat ze zonder het te beseffen, haar paraplu recht op de pad richtte en een van zijn ogen raakte.

De vier schooljongens die eraan kwamen hadden heldere, open gezichten, maar waren wreedaardig. Hun ogen straalden van dartelheid en gezondheid. Ze hadden alle vier een moeder en goede vrienden. Ze hadden gezonde longen. Ze werden bemind. Ze waren vrij en vrolijk. Hadden ze niets beters te doen dan wreed te zijn? Wreed voor wie ongelukkig was? De pad probeerde zich zo vlug hij kon in de wielsporen te verbergen.

Maar de jongens hadden hem gezien: "Bah! Wat een akelig dier. Maken we het af?"
"Ja!"
Ze lachten, want dergelijke jongens lachen wanneer ze anderen pijn doen.

Ze vonden een twijg waarvan ze het uiteinde puntiger maakten. Ze waren van plan om ermee in het al gewonde oog van de pad te steken. Ze wilden de wonde erger maken. En ze vonden het leuk om dat te doen!

De arme pad kon niet gillen. Hij bloedde. Hij probeerde weg te raken. Hij had immers niets verkeerd gedaan. Hij was alleen lelijk. Hij sleepte zich voort; het oog hing uit de kas. Een van de jongens kwam met een spade, en met iedere prik die hij gaf, scheidde de pad slijm af.

slim.

"Se som den sikler!" ropte guttene. De prøvde å fange den med en skollisse, men den glapp unna. Padden styrtet ned i sølepytten og rotet vannet til, slik at ingen kunne se den. Den vasket av seg menneskenes grusomhet i skittent vann.

Og guttene som hadde røde roser i kinnene, som var så vakre og sunne, de moret seg forferdelig og snakket alle på en gang: "Skal vi ikke finne en stor stein og kaste ut?" sa en.

"Jo, jo," svarte alle de andre. Noen passet på hvor padden var. Andre løp for å finne steinen. En av dem fant en brostein og kom springende med den.

Men så måtte alle gå litt til side, for det kom en vogn oppover veien, en tung vogn som ble trukket av et gammelt, halt esel. Eselet var ikke bare halt, det var magert og døvt og elendig på alle måter. Det bar to kurver samtidig som det trakk den tunge vognen. Slik hadde eselet gått hele dagen, og nå var det ikke langt igjen til stallen.

Veien var bløt av regnet. Hjulene sank langt nedi. Eselet måtte rykke til for å komme fremover, og hvert rykk gjorde vondt. Men han som drev eselet, brydde seg ikke om det. Han bante og slo. Og det gamle, utslitte eselet gikk som i en sky av slag og stygge ord.

En av guttene ropte: "Vognhjulet går rett over padden."

"Ja!" Det ville alle se på.

Men eselet kom gående med hodet hengende mot jorden og fikk øye på padden. Den stakk akkurat hodet opp

"Kijk eens hoe hij kwijlt!" riepen de jongens. Ze probeerden hem met een schoenveter te vangen, maar hij ontkwam, wierp zich in de modderplas en de rimpels zorgen ervoor dat niemand hem nog kon zien. In het groezelige water waste hij de wreedheid van de mensen van zich weg.

En de jongens met hun blozende wangen, van nature knap en gezond, amuseerden zich geweldig en praatten door elkaar: "Zullen we een grote steen zoeken en die in het water gooien?" zei een van hen.

"Ja," antwoordden de anderen. Twee bleven bij de modderplas waarin de pad zat. De anderen gingen op zoek naar een steen. Een van hen vond een grote kei en kwam ermee aangelopen.

Maar toen moesten ze allemaal wat opzijaan, want er kwam een wagen aan op de weg, een zware wagen die getrokken werd door een oude, kreupele ezel. De ezel hinkte niet alleen, hij was ook mager en doof en zag er, hoe je hem ook bekeek, beroerd uit. Hij trok niet alleen de wagen, maar moest ook nog twee manden dragen. De ezel was al de hele dag op weg, en nu was de stal niet ver weg meer.

De weg was drassig van de regen. De wielen zonken diep weg. Alleen met een grote krachtinspanning geraakte de ezel vooruit, en iedere ruk deed pijn. Maar daar trok degene die de ezel mende zich niets van aan. Hij vloekte en sloeg. Het was alsof de oude, vermoeide ezel door een wolk van slagen en lelijke woorden omringd werd.

"Een van de wielen van de wagen zal de pad verpletteren." riep een van de jongens.

"Ja!" Daar wilden ze allemaal getuige van zijn.

Maar de ezel liep met zijn kop omlaag en zag de pad, die net op dat ogenblik zijn kop opstak uit het vuile water. De ezel snoof naar de pad.

av det skitne vannet. Eselet snøftet til padden.

Men nå så det ut som den ene stakkaren ville hjelpe den andre. Eselet tok i med sine siste krefter og klarte å svinge vognen til siden. Det gjorde forferdelig vondt i sårene, og det var bare så vidt det gikk.

"Hvor vil du hen?" skrek mannen og slo til eselet. Men padden var reddet.

Der sto gutten. Han som holdt steinen i hånden, det er han som forteller denne historien, han kastet den langt fra seg. For oppe fra himmelen, som nå var blitt mørkere, hørte han tydelig: "Vær god!"

Nu leek het alsof de ene stumper de andere wou helpen. De ezel gebruikte zijn laatste krachten en slaagde erin de wagen opzij te trekken. Het deed erg veel pijn en lukte maar op het nippertje.

"Waar ga je naartoe?" brulde de man en gebruikte zijn zweep, maar de pad was gered.

De jongen die de kei in zijn hand hield, en nu dit verhaal vertelt, wierp hem ver weg. Want hoog vanuit de hemel, die donkerder was geworden, hoorde hij een duidelijke stem die "Toon je hart!" zei.

Bronnen

Op de tekening van Alfred Schmidt in "Molbohistorier" rust geen copyright meer.

"Hvorfor katten alltid vasker seg" komt van ordrikt.no.

De tekening bij "Tom Smart" is van by Phiz (Hablot K. Browne) en komt uit de Household Edition Dickens's Pickwick Papers. Het copyright is verlopen. Dat geldt ook voor de tekening van Phiz van de website "The Victorian Web": <http://www.victorianweb.org/art/illustration/phiz/pphe/14.html>

De tekst van "Tom Smart": Dette materiellet er ikke lenger i ordinært salg fra Møller kompetansesenter, men kan fritt lastes ned i Acrobat-format (<http://www.acm.no/>).

"Ravnen og ugla" komt uit Eventyr fra 17 land. Redaktør: Anne Hvenekilde, Cappelen 1979.

"En blå gitar" van Sandra Mileo komt van <http://folk.uio.no/sandrm/vindu.html>

"Snekker Andersen og julenissen" is een klassieker van de populaire Noorse liedjeszanger en auteur Alf Prøysen (1914-1970), die in verschillende versies op het internet te vinden is. De versie hieronder is die van Spotify. Voor een wat andere versie zie bijvoorbeeld

<https://tv.nrk.no/program/fbua00006773/snekker-andersen-og-julenissen>

of

https://www.youtube.com/watch?v=fl_6Q51ep94

De novelle "Pelle på Nordåsen" van Hjalmar Bergman valt niet meer onder het copyright.

"Ravnen og påfuglen" komt van http://www.fantasifantasten.no/index.php?p=1_23_Eventyr-fra-den-store-verden

De afbeeldingen erbij van <https://pixabay.com/nl/pauw-gevederte-display-vogel-mooie-312210/> en

<https://pixabay.com/nl/gemeenschappelijke-raven-raaf-2487765/> (rechtenvrij)

Op "Padden" van Bjørnstjerne Bjørnson rust geen copyright meer.

Inhoud

Inleiding	2
Molbohistorier.....	3
Hvorfor katter alltid vasker seg etter de har spist	6
Tom Smart.....	8
Ravnen og ugla	15
En blå gitar	16
Snekker Andersen og julenissen.....	18
Pelle på Nordåsen	27
Ravnen og påfuglen.....	39
Den misnøyde hesten	41
Padden.....	43
Bronnen.....	46
Inhoud.....	47